

Vlaams
Parlement

vergadering **C1**
zittingsjaar 2015-2016

Woordelijk Verslag

Commissievergadering

Commissie voor Economie, Werk, Sociale Economie,
Innovatie en Wetenschapsbeleid

van 1 oktober 2015

INHOUD

VRAAG OM UITLEG van Robrecht Bothuyne aan Philippe Muyters, Vlaams minister van Werk, Economie, Innovatie en Sport, over het Nieuw Industrieel Beleid – 2933 (2014-2015)	3
VRAAG OM UITLEG van Ingrid Lieten aan Philippe Muyters, Vlaams minister van Werk, Economie, Innovatie en Sport, over doorstorting van dividenden door het Vlaamse Gewest aan bij protocol en decreet aangeduide begunstigden, in het bijzonder de dividenden van de Limburgse Reconversie­maatschappij (LRM) bestemd voor Limburg Sterk Merk (LSM) – 2958 (2014-2015)	10
VRAAG OM UITLEG van Martine Fournier aan Philippe Muyters, Vlaams minister van Werk, Economie, Innovatie en Sport, over e-commerce – 3041 (2014-2015)	
VRAAG OM UITLEG van Grete Remen aan Philippe Muyters, Vlaams minister van Werk, Economie, Innovatie en Sport, over e-commerce in België en Vlaanderen – 3050 (2014-2015)	14
VRAAG OM UITLEG van Grete Remen aan Philippe Muyters, Vlaams minister van Werk, Economie, Innovatie en Sport, over het bevorderen van het ondernemerschap in het onderwijs – 3051 (2014-2015)	19
VRAAG OM UITLEG van Matthias Diependaele aan Philippe Muyters, Vlaams minister van Werk, Economie, Innovatie en Sport, over de ondersteuning van de chemiesector op Vlaams en federaal niveau – 3057 (2014-2015)	23
VRAAG OM UITLEG van Andries Gryffroy aan Philippe Muyters, Vlaams minister van Werk, Economie, Innovatie en Sport, over de ondersteuning van ondernemers in Vlaanderen en het preventieproject Screening4You – 3067 (2014-2015)	26
VRAAG OM UITLEG van Grete Remen aan Philippe Muyters, Vlaams minister van Werk, Economie, Innovatie en Sport, over de communicatiestrategie van het Vlaamse kmo-beleid – 3068 (2014-2015)	30

**VRAAG OM UITLEG van Robrecht Bothuyne aan Philippe Muyters, Vlaams minister van Werk, Economie, Innovatie en Sport, over het Nieuw Industrieel Beleid
– 2933 (2014-2015)**

Voorzitter: de heer Matthias Diependaele

De voorzitter: De heer Bothuyne heeft het woord.

Robrecht Bothuyne (CD&V): Het Nieuw Industrieel Beleid ligt iedereen na aan het hart. Ook de minister-president, zo hebben we maandag nog kunnen vernemen, die het had over Industrie 4.0 – het gaat snel.

Ik denk dat we het belang van industrie hier niet meer moeten onderstrepen. Iedereen deelt de bezorgdheden daarover. Dat was ooit anders. Sommige Vlaamse regeringen hadden het over de evolutie naar een diensteneconomie en spraken bijzonder weinig over industrie. Ondertussen is dat alvast rechtgezet. *(Opmerkingen van Güler Turan)*

Dat is lang geleden, maar onder andere de vorige Vlaamse Regering, waarover u bijzonder lovend moet zijn, heeft het belang van industrie onderstreept door onder andere in 2011 het Nieuw Industrieel Beleid vorm te geven. Dat was nodig omdat een aantal factoren, zoals loon en energiekost, maar ook uitdagingen qua mobiliteit en innovatie, zich aandienen en ervoor zorgen dat het uitbouwen van onze industrie zeker niet evident is.

De beleidsnota van de minister heeft een aantal bezorgdheden overgenomen. Ze wil een beleid voeren op maat van de industrie met een vereenvoudiging van structuren, het wegnemen van intermediairen en een performantere overheid. Dat is nodig. Een studie van VIVES sprak onlangs nog van marktfalen dat dient te worden gecompenseerd met een goed industrieel beleid.

Zoals gezegd, heeft men daarvan in de vorige legislatuur opnieuw echt werk gemaakt door het bovenaan de agenda te zetten bij het Nieuw Industrieel Beleid. Er zijn toen vijftig acties, grotere en kleine, opgemaakt. Daarvan zouden er, conform de monitoringtabel die op die website terug te vinden is, ongeveer een veertigtal zijn afgerond. Een achttal hadden in juni 2014 enige vertraging opgelopen.

– Axel Ronse treedt als voorzitter op.

Er was deze zomer enige commotie ontstaan naar aanleiding van een artikel in De Tijd. Men had het over het Nieuw Industrieel Beleid dat een stille dood zou sterven. Wat ons betreft, kan dat natuurlijk helemaal niet de bedoeling zijn. In dat artikel stond ook stevige kritiek op de Industrieraad, die als flankerend adviesorgaan was opgericht voor dat Nieuw Industrieel Beleid. Die Industrieraad heeft misschien inderdaad niet gebracht wat hij had kunnen brengen. Dat ligt misschien aan de overheid of aan de leden van de Industrieraad. Minister, ik ben benieuwd wat u daar straks over zult zeggen. Goed advies kan wel degelijk nuttig zijn om een goed beleid te voeren. Dat hebt u als minister zelf ook onderkend in het begin van dit jaar. U zei dat we een sterk adviesorgaan nodig hebben om een goed industrieel en economisch beleid vorm te kunnen geven. U had het dan over de hervorming tot de Vlaamse Industrieraad voor Ondernemen en Innovatie (VARIO). Wat mij betreft niet echt een wervend woord, maar daarvan kan misschien nog werk worden gemaakt.

De VARIO zou min of meer een samensmelting van de Industrieraad en de Vlaamse Raad voor Wetenschap en Innovatie (VRWI) moeten worden. Minister, hoever staat het daarmee?

U gaf deze zomer aan dat u tegen eind van dit jaar een concreet beleid zou uittekenen om een soort nieuw Nieuw Industrieel Beleid vorm te geven. U had het over industrieel ondernemen. We gaan ervan uit dat het onder andere de taak zal zijn van die VARIO om daarvoor een insteek te bepalen.

Minister, hoe evalueert u het Nieuw Industrieel Beleid, het Vlaamse industriebeleid tot op vandaag? Kunt u een overzicht geven van de belangrijkste acties wat u betreft die zijn uitgevoerd of worden uitgevoerd inzake het Nieuw Industrieel Beleid?

Wat is de stand van zaken in verband met de omvorming van de adviesorganen? Hoe zit het met de invulling van die plaatsen binnen de VARIO? Welke timing hanteert u bij de oprichting daarvan?

Op basis van welk advies of welke analyse hebt u besloten om het huidige Nieuw Industrieel Beleid op te doeken en over een andere boeg te gooien? Wat betekent die andere boeg dan?

Hoe zult u verder uitvoering geven aan het regeerakkoord, waarin uiteraard verwezen wordt naar maatregelen die passen in het Nieuw Industrieel Beleid, in het nieuw industrieel ondernemen?

Wat de rol van de nieuwe VARIO betreft, zal die VARIO betrokken worden in de uitbouw van uw nieuw Nieuw Industrieel Beleid? Welke krachtlijnen legt u daarbij vast?

De voorzitter: Minister Muyters heeft het woord.

Minister Philippe Muyters: Mijnheer Bothuyne, ik vind het goed dat u de vraag stelt. Ik vond het krantenartikel zelf niet zo erg, maar de titel gaf iets anders aan. Het Nieuw Industrieel Beleid, in de vorm van vijftig acties, werd ondersteund door mezelf als minister van Werk, maar ook door voormalig minister van Innovatie Lieten, hier nu aanwezig. Wij hebben toen samengewerkt, ook in het Interministerieel Comité, rond het opzetten van die vijftig acties. Voor de opvolging van de vijftig acties werden toen ook de nodige ambtelijke structuren opgesteld. De idee was toen om in de startperiode halfjaarlijks te rapporteren.

Ik denk dat mijn oud-collega, voormalig minister-president Peeters, zelf heeft aangegeven dat we voorbij de labels en de etiketten naar de inhoud van het beleid moeten kijken, net zoals we voorbij de titel van een artikel naar de inhoud ervan moeten kijken.

De huidige Vlaamse Regering opteert voor een aanpak waarbij de verschillende interne structuren voor de opvolging en uitvoering van het actieplan niet meer nodig zijn. De vijftig verschillende acties worden dan ook niet meer gemonitord. We denken dat het goed op spoor staat, dat de inhoudelijke koers die we wensen te varen, sterk staat en ook voldoende verankerd is in het Vlaamse regeerakkoord.

De inhoudelijke lijn van een sterk industriebeleid wordt zonder twijfel voortgezet onder meer met een uitbouw van het clusterbeleid dat ondernemersgedreven tot stand moet komen. Dat is voor ons een heel belangrijk aspect. Ik zou niet spreken van een nieuw Nieuw Industrieel Beleid zoals u dat schertsend doet, voor mij is het nog altijd gewoon het Nieuw Industrieel Beleid. We moeten echter niet blijven focussen op die vijftig acties en daar een structuur voor opzetten wanneer de lijn en de richting duidelijk zijn. Met het clusterbeleid en de kmo-groeiportefeuille zetten we het Nieuw Industrieel Beleid voort.

In de visienota van de Vlaamse Regering waar u ook zelf naar verwees, wordt er ook duidelijk gesproken over een industrie 4.0.

Wat de oprichting van de VARIO en de invulling van de plaatsen betreft, is de timing begin 2016. Dit najaar zal de Vlaamse Regering daar de nodige beslissingen voor nemen. Intussen blijft de VRWI advies uitbrengen over het clusterbeleid en andere innovatiegerichte aspecten.

Ik denk dat er onterecht wordt gesproken over opdoeken, ik zou het veeleer willen hebben over voortbouwen, zoals in het regeerakkoord ook is aangegeven. Wat de bijstellingen betreft, die zijn wel degelijk op een grondig stakeholders-overleg gebaseerd.

Tijdens het voorjaar heb ik bij het uittekenen van mijn beleid inzake clusters en ondernemerschap regelmatig stakeholderoverleg gehouden. Met de conclusies van deze overlegmomenten werd maximaal rekening gehouden bij het uittekenen van het nieuw beleid. Dit ligt momenteel voor bij de adviesraden. Ik wacht nog op hun adviezen voor eventuele bijstellingen.

Met mijn beleid wil ik blijvend inzetten op een sterk industriebeleid dat onder meer focust op een clusterbeleid en een verankering van onze industrie. Aan het clusterbeleid werd al vorm gegeven in de conceptnota zoals goedgekeurd door de Vlaamse Regering in juli. Die ligt nu voor advies voor en zal in het najaar verder worden geconcretiseerd.

Voor advies over de huidige conceptnota over het clusterbeleid kan ik nog geen beroep doen op de VARIO. De bedoeling was de nieuwe adviesraad te laten starten alsook een aantal vernieuwingen door te voeren. De VARIO gaat zelf pas begin 2016 van start. Zodra de VARIO is opgericht, verwachten we wel nadrukkelijk dat deze raad de Vlaamse Regering strategisch advies zal verlenen onder andere over de transformatie van de industrie. De VARIO zal trouwens de volledige innovatieketen afdekken, van het niet-gericht wetenschappelijk onderzoek aan de universiteiten tot het toepassingsgericht onderzoek met het oog op de valorisatie van dit onderzoek.

Aangezien in een hoogtechnologische omgeving het onderscheid tussen de industrie en de ermee verbonden diensten steeds vager wordt, stellen we voor om op dat moment ook met dit aspect rekening te houden.

Voor mij is het essentieel dat we in dit Nieuw Industrieel Beleid een stap verder zetten en dat we niet uitsluitend op die vijftig projecten blijven focussen. We moeten daar een trend, een manier van werken van maken die overal moet worden uitgerold. De vorige Vlaamse Regering met mevrouw Lieten, de heer Peeters en mezelf als toenmalig minister van Werk heeft een goede basis gelegd waarop nu kan worden voortgewerkt, onder meer met een ander innovatiebeleid.

De voorzitter: De heer Bothuyne heeft het woord.

Robrecht Bothuyne (CD&V): Minister, ik dank u voor uw antwoord. Het is goed dat u duidelijk aangeeft wat u en de regering willen doen, namelijk voortbouwen op het Nieuw Industrieel Beleid en het niet afvoeren. Het belang van de industrie vereist dat ook.

Wat het clusterbeleid betreft, heb ik uw conceptnota gelezen. Ik heb daar een aantal vragen en bezorgdheden bij waaronder voldoende betrokkenheid van kmo's. U gaat uit van een aantal speerpunten. Het is goed om de koplopers op een goede manier te ondersteunen en alle kansen te bieden. Ook de tijdelijkheid van de financiering lijkt me een goede impuls te zijn.

Waar ik me wel zorgen over maak, is de hoogte van de cofinanciering die u vooropstelt. Ik dacht dat er 50 procent cash uit de bedrijven zelf moest komen. De huidige samenwerkingsverbanden inzake innovatie halen een cofinancieringspercentage in

cash van 20 à 30 procent. We mogen de drempel niet te hoog leggen waardoor enkel nog de koplopers meekunnen in ons innovatiebeleid. We moeten ervoor zorgen dat we een brede basis van kmo's, die trouwens op zich ook koploper kunnen zijn in hun werkveld, mee hebben. Dat is een hele belangrijke bezorgdheid waarmee u rekening moet houden bij het uitwerken van uw clusterbeleid.

Wat het Nieuw Industrieel Beleid en de competitiviteit betreft, zet zowel de Federale Regering als de Vlaamse Regering heel belangrijke stappen. Ik denk dan aan de taxshift in functie van de loonkost en aan het doelgroepenbeleid dat u uitwerkt.

In het kader van het competitiviteitspact is aan het begin van de legislatuur gezegd dat zou worden gewacht voor wat die 150 miljoen euro betreft. Er zou worden nagegaan of die op een later moment opnieuw kon worden ingebracht in de Vlaamse loonlastverlaging die kan worden doorgevoerd met de nieuwe bevoegdheden. Kunt u zeggen wanneer en op welke manier die 150 miljoen euro kan terugkeren in ons Vlaamse loonlastenverlagingsbeleid?

Ik hoop ook dat de VARIO begin 2016 van start kan gaan en dat het een sterke adviesraad kan zijn, zowel qua secretariaat als qua samenstelling. Misschien kunt u over dat laatste nog wat meer duiding geven: wie wordt op welke manier betrokken bij de werking van de VARIO?

De voorzitter: De heer Vanbesien heeft het woord.

Wouter Vanbesien (Groen): Minister, wat die samenstelling van de VARIO betreft, ik heb begrepen dat dit niet zo gemakkelijk gaat. Kloppen die geruchten dat het niet zo eenvoudig is om mensen enthousiast te krijgen om daarin te stappen? Dat kan een gerucht zijn. U zegt heel duidelijk dat de VARIO de hele innovatieketen, van het fundamenteel onderzoek tot de vermarkting, zal meenemen in het perspectief. Het lijkt me heel belangrijk dat het gaat over heel die keten, maar de vraag is ook of het over alle innovatie gaat. Of is dit enkel industrieel gericht? Ik weet niet of daar ondertussen al duidelijkheid over is. Gaat het ook over zorg en andere dingen die niet onmiddellijk industrieel gericht zijn?

Ik heb ook een bedenking met betrekking tot het industriebeleid. Bij deze regering en deze kwestie heb ik vaak het gevoel dat de overheid alles in handen van het bedrijfsleven geeft. Ook dat clusterbeleid is heel ondernemersgedreven. Uiteraard moet een industriebeleid bedoeld zijn om de ondernemers te ondersteunen, maar ik vind dat daar tegelijkertijd ook een agenda van de overheid achter moet zitten, vanuit de vraag welk soort innovatie, welk soort industrie we hier willen verankeren. Ik mis die agenda vaak in de debatten daarover.

De voorzitter: De heer Diependaele heeft het woord.

Matthias Diependaele (N-VA): De vraag die ik ging stellen, betreft eigenlijk het snijpunt tussen de twee heren naast me. Er wordt hier enigszins een ideologisch onderscheid aangegeven. Het gaat over de vraag welke rol de overheid moet spelen. Moet de overheid faciliteren wat van onderuit, bij de industrie, bij het bedrijfsleven groeit? Ik denk dat de heer Bothuyne en ik op die lijn zitten. Aan de linkerkant zegt men dan veeleer dat de overheid moet gaan bepalen wat er is, dat de overheid dit moet opleggen en keuzes moet maken in hun plaats.

Er zit natuurlijk wat waarheid in de beide stellingen. Er zijn immers bepaalde uitdagingen die de overheid erkent en waarbij ze dan vanuit een maatschappelijk belang gaat ondersteunen. Ik meen echter dat we vooral moeten bekijken wat er groeit in onze industrie, en dat zo veel mogelijk alle kansen geven en ondersteunen, om dat te doen bloeien. Dat is immers de beste manier die we hebben om onze welvaart zo veel mogelijk te doen groeien. Dat komt alle Vlamingen ten goede.

Wat die samenstelling van de VARIO betreft, ik heb vooral begrepen dat er eigenlijk een antwoord moet worden geboden op een van de belangrijkste opmerkingen die internationaal altijd worden gegeven met betrekking tot ons innovatiebeleid. Mevrouw Lieten, we hebben het daar in verleden ook al diverse keren over gehad. Ik heb het dan over ons probleem met betrekking tot de vermarkting. We zijn zeer goed in ideeën. Dat komt allemaal naar boven, we hebben goede professoren en onderzoeksinstellingen en dergelijke meer, maar net die stap naar dat product ook verkopen, dat aan de man brengen, daar zit het. Volgens mij is de VARIO ideaal om in te zetten op dat kruispunt, om ervoor te zorgen dat men die doorstroom beter kan organiseren. Ik heb daar dus alle geloof in.

Er was ook de vraag van de heer Bothuyne met betrekking tot die cofinanciering. Wat we zelf ondersteunen, dat is dat vraaggestuurde. Als overheid moet je je ervoor hoeden om subsidies te geven aan ondernemers die eigenlijk uit eigen beweging zouden gaan innoveren. Dat heeft een benaming, maar ik ben die nu even kwijt. Ze nemen dan maar die subsidie. *(Opmerkingen van minister Philippe Muyters)*

Inderdaad, deadweightverliezen. Men geeft eigenlijk een subsidie voor iets dat ze sowieso zouden doen. Dan maak je dat alleen een beetje goedkoper. Je moet ervoor zorgen dat dit voldoende vraaggestuurd is, dat de overheid eigenlijk de laatste klik is om dat bedrijf tot die innovatie aan te zetten. Ik heb daar in elk geval alle vertrouwen in.

De voorzitter: De heer Schiltz heeft het woord.

Willem-Frederik Schiltz (Open Vld): Minister, ik weet niet of u in extenso hebt geantwoord op de vragen over de nieuwe samenstelling van de VARIO. *(Opmerkingen van minister Philippe Muyters)*

Daarin ben ook ik natuurlijk zeer geïnteresseerd. Voor zover ik het had begrepen, is het de bedoeling om die raad uit experts samen te stellen en een log proces te vermijden waarbij elke expert of vertegenwoordiger van zijn vakorganisatie telkens moet terugkoppelen. U weet dat dit ook bij politieke besluitvorming zelden een productieve strategie is. Ik dacht dus dat het de bedoeling moest zijn om een expertenpanel te hebben dat meer out of the box kan denken en een aantal verfrissende ideeën kan lanceren. Daarnaast mag het natuurlijk niet alleen gaan over het toekennen van subsidies of ondersteuning. Zo'n raad lijkt me bij uitstek geschikt om de regering te attenderen op reglementaire obstakels, administratieve hinderpalen enzovoort, om op die manier net die faciliterende rol van de regering en de overheid te kunnen stimuleren. Daarover wou ik dus ook graag uw inzichten kennen.

De voorzitter: Mevrouw Turan heeft het woord.

Güler Turan (sp.a): Het goede is dat de collega's al veel vragen hebben gesteld. De heer Diependaele zei dat we ons moeten hoeden voor deadweightverliezen: als een onderneming al van plan is om te innoveren, moeten we niet iets goedkoper maken door bij te leggen. Dat lijkt me inderdaad de maturiteit te zijn waarmee we met stimulansen moeten omgaan. Als we met belastinggeld innovatieve initiatieven steunen, dan moet dat een nut hebben voor dat bedrijf, maar moet het ook enigszins zijn voor de maatschappelijke uitdagingen waarvoor we staan.

De vorige Vlaamse Regering koos ervoor om bepaalde innovatieve stimulansen te geven voor maatschappelijke uitdagingen, als ik me niet vergis. Vanuit Europa wordt dat ook gevraagd. We moeten niet top-down opleggen wat er moet komen. We moeten bedrijven, universiteiten bottom-up laten werken, maar het gaat inderdaad over dat tikje meer waarop u doelt, collega Diependaele. Dat gaat om

belastinggeld waarmee we stimulansen geven. We moeten dat misschien net wel doen voor die maatschappelijke uitdagingen. Ik vroeg me af of deze Vlaamse Regering daarvan is afgestapt.

U zegt voort te bouwen op het Nieuw Industrieel Beleid dat is aangezet. Ik heb even die vijftig projecten en acties bekeken. Bij vele staat dat ze gerealiseerd zijn. Wat de vergroening betreft, wordt verwezen naar de ecologiepremie en de waarborgregeling. Daarvan wordt gezegd dat ze gerealiseerd zijn. Als we vandaag kijken naar de transformatie van het industrieel beleid en de transformatie om te vergroenen, dan meen ik dat we heel ver staan ter zake. We hebben een paar maanden geleden al gediscussieerd in de plenaire vergadering over de vraag in welke mate de overheid extra moet stimuleren om naar die vergroening te gaan.

U hebt daar het antwoord gegeven dat er een aantal regelingen zijn, 'that's it', en dat is allemaal op schema. Bent u vandaag nog altijd van dezelfde mening of ziet u ook in dat wat betreft de vergroening van onze economie, de transformatie, er geen gerealiseerd project is? Het is niet omdat je een waarborgregeling hebt gegeven, dat de doelstelling is gerealiseerd. Ik had graag van u willen horen of u vandaag tot een ander inzicht bent gekomen.

De voorzitter: Minister Muyters heeft het woord.

Minister Philippe Muyters: Er zijn een paar punten. Het clusterbeleid moeten we verder uittekenen naar aanleiding van onder meer de adviezen die binnenkomen en dergelijke meer. Er is een verschil tussen de clusterkatalysator en de clusters. De clusterkatalysator kan heel licht zijn, maar een paar mensen die weten welke projecten vanuit bepaalde bedrijven of bepaalde kennisinstellingen zouden kunnen komen en waar die kennisinstellingen en verschillende bedrijven, zelfs uit verschillende sectoren, bij elkaar worden gebracht. De 50 procent gaat over de clusterkatalysator. Daarvan zeg ik dat wijzelf die structuren niet helemaal gaan financieren. Vandaag zeg ik 50/50. Dan krijg je een project. De clusterkatalysator kan bijvoorbeeld zeggen: laat ons een project maken rond een of ander innovatief iets. Tussen drie jaar en tien jaar zetten we daar projecten die mogelijk zijn. Dit gaat over langetermijnengagementen van bedrijven, van kennisinstellingen, van dingen waarvan men zegt dat men daar verder naar wil onderzoeken en er samen een project van wil maken. De percentages die daar gelden, liggen niet vast. Dat hangt veel af van wat in Europa wel of niet kan qua ondersteuning. Dat zou ook meer kunnen zijn dan die 50 procent. Dat we vooral bij die projecten kmo's moeten betrekken, daarmee ga ik helemaal akkoord, misschien zelfs binnen de cluster. Maar niets zegt dat elk bedrijf dat instapt, 50 procent moet betalen. Je zou een systeem kunnen hebben, zoals Flanders' FOOD, waar een aantal bedrijven de leader zijn en waar kmo's voor een kleine bijdrage aansluiten zodat ze ook van de mogelijke resultaten van de projecten mee zouden kunnen profiteren, of van de informatie of dergelijke meer. Dat is toch wel een duidelijk verschil.

Mijnheer Bothuyne, over het competitiviteitspact stond in het regeerakkoord dat we dat twee jaar zouden bevriezen, dus in 2015 en 2016. Vanaf 2017 is dat opnieuw ter beschikking.

Ik kom tot de vragen rond de VARIO. Ik weet dat het secretariaat van de VRWI een zeer sterk secretariaat is dat ook in het verleden sterke rapporten heeft gemaakt. Dat is ook hier in de commissie regelmatig aan bod gekomen. Het is de bedoeling dat het VARIO-secretariaat het secretariaat van de VRWI is.

Ik kom tot de samenstelling en de inhoud. De samenstelling is helemaal niet zo moeilijk om te doen. Ik heb overigens nog aan niemand gevraagd of hij of zij kandidaat zal zijn. Het is juist wat collega Schiltz zegt, namelijk dat het mijn bedoeling is dat we daar niet een raad van maken die groeperingen vertegenwoordigt. Dat is

het verschil. Ik wil dat in de toekomst gebeurt zoals bij de Sociaal-Economische Raad van Vlaanderen (SERV) waar dat vandaag al gebeurt en waar sociale partners in zitten, de werkgevers en de vakbonden advies kunnen geven, hetzij op eigen initiatief, hetzij op vraag. Dat is het eerste punt. Dat kan de SERV doen. Dat zijn de representatieve organisaties. Je hebt ook de Vlaamse Onderwijsraad (Vlor), de Vlaamse Hogescholenraad (VLHORA) en weet ik veel wat, dus meer de academische wereld. De bedoeling van deze adviesraad is dat je een aantal onafhankelijke experts hebt of mensen die vanuit een andere invalshoek werken, onafhankelijk, niet met terug te bellen. Ze moeten ook niet tot een consensus komen. Ze geven hun mening over dingen waarvan ze vinden dat het nodig is. Het palet mag van mij gerust breed zijn. Bijna in elk Europees land bestaat een dergelijke raad. Wij hebben die niet gehad. Dat waren representaties in de Industrieraad waardoor ik denk dat we daar een stuk missen wat we in de toekomst wel hopen te hebben. Ik zal dit najaar daar uiteraard verder werk van maken om tot een evenwichtige samenstelling te komen, waarbij ik hoop dat we effectief niet vervallen in weer representatie van belangengroeperingen, maar wel individuen waarvan men zegt dat die er in moet zitten, of dat men dat op een of andere manier logisch vindt.

Mijnheer Vanbesien, bottom-up of top-down: het is een beetje beide. Het is vooral bottom-up. Maar we weten van een aantal dingen dat we er vandaag top in zijn. Dat zullen we blijven. Dat zijn speerpunten die bestaan, die ooit door de VRWI zijn uitgetekend. Dat weten we, daar blijven we op inzetten. We weten op voorhand dat er veel bedrijven zijn. Je kunt het bottom-up laten komen, maar dan zullen het dezelfde zijn. Het Interuniversitair Micro-elektronicacentrum (IMEC) zal bezig blijven met alles wat nanotechnologie is. Als we kijken naar het Vlaams Instituut voor Biotechnologie (VIB), om maar iets te zeggen, dan weten we dat dat een speerpunt is en zal blijven. Het is voor mij vooral bottom-up, maar we weten op voorhand dat zelfs bottom-up een aantal speerpunten die bestaan, zullen blijven bestaan en ook moeten worden ondersteund. Mijn principe is bottom-up, maar we weten van een aantal dingen dat ze sowieso zullen blijven bestaan.

Daarom was mijn voorstel om bedrijfsmensen op te nemen in de FWO en ook in de opvolger van het bestuur rond IWT die combinatie te maken, met een filosofie van major-minor langs twee kanten. Wellicht moeten we dat ook wat doortrekken in de Industrieraad, zodat je daar ook die elementen van twee kanten kunt krijgen.

Mevrouw Turan, natuurlijk moeten de maatschappelijke uitdagingen mee aan bod komen. Innovatie moet niet alleen commercieel belangrijk zijn, het kan ook een oplossing bieden voor maatschappelijke uitdagingen. Dat lijkt me nogal logisch. Kijk bijvoorbeeld naar de zorgsector. Kijk naar wat IMEC doet rond gezondheidszorg en dergelijke meer. Dat blijft belangrijk.

En natuurlijk moeten wij ook inzetten op onderzoek dat naar de markt gaat, maar het fundamentele onderzoek blijft voor mij ook echt belangrijk. In een clusterbeleid zou het ideaal zijn dat we universiteiten, kennisinstellingen en bedrijven samen krijgen rond bepaalde aspecten van verder onderzoek. Dat neemt niet weg dat fundamenteel onderzoek in heel wat domeinen zeker moet blijven bestaan. Ik raak dus niet aan het fundamenteel onderzoek. Het clusterbeleid moet ons iets geven waarvan je ziet dat het in de hele wereld start. Ik ben ervan overtuigd dat wij door de kleine schaal, de intensiteit en de densiteit die we hier hebben en door het samenspel van de verschillende sectoren die wij hier hebben, sneller kunnen zijn en zo een enorme meerwaarde kunnen krijgen.

De voorzitter: De heer Bothuyne heeft het woord.

Robrecht Bothuyne (CD&V): Minister, ik dank u voor uw antwoord. Er zaten toch wel een paar markante zaken in. Het is heel belangrijk dat we die

engagements uit het competitiviteitspact, die 125 miljoen euro in 2017, inderdaad honoreren. Daarmee kunnen we als Vlaanderen voor een aantal arbeidsintensieve sectoren zeker het verschil maken.

Wat het clusterbeleid betreft, ben ik blij met uw preciseringen en aanvullingen, die zeker wat geruststellender zullen zijn voor veel mensen die uw conceptnota hebben gelezen. Daar was immers wat ongerustheid rond gecreëerd. Wat u hier zegt, lijkt mij al beter en concreter toepasbaar op ons Vlaamse economische weefsel.

Ik hoop met u dat VLARIO een bijzonder sterke adviesraad wordt. Ik deel de angst van sommige collega's hier niet om daar mensen in te hebben die groepen vertegenwoordigen. U hebt in uw eerdere loopbaan zelf zulke functies opgenomen. Ik had toen niet de indruk dat u niet wist waarover u sprak of geen duidelijke standpunten kon vertegenwoordigen. En ik praat graag met mensen van wie ik weet dat ze gesteund worden door een ruime achterban. Ik hoop dus dat ook dergelijke mensen de weg vinden naar uw VARIO en dat die samenstelling voldoende breed zal zijn, met mensen uit de bedrijfs- én academische wereld en mensen die erin slagen om de brug te maken tussen beide. Ik ga ervan uit dat er een soort open oproep komt, of zal de regering zelf mensen vragen en aanduiden?

Minister Philippe Muyters: Dat gaan we nog afwachten.

Robrecht Bothuyne (CD&V): Dat gaan we nog afwachten, u houdt de spanning erin.

De voorzitter: De vraag om uitleg is afgehandeld.

**VRAAG OM UITLEG van Ingrid Lieten aan Philippe Muyters, Vlaams minister van Werk, Economie, Innovatie en Sport, over doorstorting van dividenden door het Vlaamse Gewest aan bij protocol en decreet aangedeude begunstigden, in het bijzonder de dividenden van de Limburgse Reconversiemaatschappij (LRM) bestemd voor Limburg Sterk Merk (LSM)
– 2958 (2014-2015)**

Voorzitter: de heer Axel Ronse

De voorzitter: Mevrouw Lieten heeft het woord.

Ingrid Lieten (sp-a): Collega's, dit is eigenlijk een heel banale vraag over centen. U weet dat bij de sluiting van de mijnen destijds is beslist om de middelen die men had uitgetrokken om de exploitatie te verlengen, te gebruiken om te investeren in nieuwe bedrijven en nieuwe ontwikkelingen. Daarvoor is toen de Limburgse Reconversiemaatschappij (LRM) opgericht. In 2008 is dan beslist dat de dividenden die dat zou opleveren, in Limburg zouden worden besteed aan een aantal projecten die de sociaal-economische voorwaarde creëren om die reconversie mogelijk te maken. Dat werd allemaal vormgegeven in de vzw Limburg Sterk Merk.

De LRM heeft het boekjaar 2013 positief afgesloten. Men heeft een dividend van 10 miljoen euro uitgekeerd aan de hoofdaandeelhouder, het Vlaamse Gewest. Volgens de protocolovereenkomst en het decreet moet het Vlaamse Gewest dat dividend dan doorstorten naar de vzw Limburg Sterk Merk. Het dividend is op 30 juni 2014 goedgekeurd op de algemene vergadering. Daarna is dat geld echter in Vlaanderen gebleven.

Pas een jaar later, op 30 juni 2015, werd in het parlement een begrotingswijziging goedgekeurd, waarin de uitkering van dat dividend aan Limburg Sterk

Merk werd opgenomen. Op 11 september 2015, toen ik deze vraag om uitleg heb voorbereid, was dat dividend nog altijd niet betaald. Die 10 miljoen euro zit sinds 30 juni 2014 in Vlaanderen, en op 11 september 2015 was het nog altijd niet terug in Limburg. Daar zit dus meer dan een jaar tussen.

Dat heeft een paar belangrijke gevolgen. In de eerste plaats zijn die centen wel al opgenomen in de planning van de projecten die Limburg Sterk Merk goedkeurt. Een belangrijk project is onder andere de voorfinanciering van de nieuwe master handelswetenschappen. Dat was overigens ook een SALK-project (Strategisch Actieplan voor Limburg in het Kwadraat) dat wij hadden goedgekeurd met de vorige regering. De inschrijvingen zijn dit jaar begonnen en liggen hoger dan verwacht. Er zijn ook nog andere voorbeelden van projecten die door Limburg Sterk Merk gefinancierd worden. En als zij hun geld niet krijgen, komt hun cashplanning in de problemen.

De periode dat het dividend door LRM werd uitbetaald aan het Vlaamse Gewest versus het ogenblik dat het dividend door het Vlaamse Gewest aan LSM wordt overgedragen, zal ongetwijfeld financiële meerwaarden voor het Vlaamse Gewest hebben opgeleverd en analoog een verlies bij LSM omdat zij hun cashflowplanning hebben moeten overbruggen met andere kredieten om hun contractuele verplichtingen na te komen. Zult u dat verlies compenseren, en zo ja, op welke wijze?

De voorzitter: Minister Muyters heeft het woord.

Minister Philippe Muyters: Ik wens toch een en ander te verduidelijken. Het dossier werd voor de eerste keer door het departement EWI behandeld. Vroeger gebeurde de doorrekening via een derdenrekening bij het departement Financiën en Begroting. Om de ontvangsten en de doorstorting begrotingsmatig en boekhoudkundig via de ESR-regels te laten verlopen en ook omwille van de transparantie, werd het sinds dit jaar via een ontvangst- en uitgavenrekening geboekt op het beleidsdomein EWI. Er wordt op die manier gestreefd naar een duidelijke afstemming tussen de begroting en de boekhoudkundige verwerking in OraFin. Aangezien de Vlaamse overheid besliste om het volgens de ESR-regels te laten verlopen, moesten we het begrotingsartikel hebben waarvan u sprak. Dat kwam er bij de begrotingsaanpassing op 30 juni 2015.

Van dan af kan de subsidie in betaling gesteld worden, maar dat verloopt via een aantal stappen.

Het advies van de Inspectie van Financiën (IF) betreffende het subsidiebesluit werd door het departement EWI aangevraagd op 28 juli, en ze kregen dit terug op 31 augustus. Het departement heeft nog dezelfde dag het subsidiebesluit naar mij gestuurd voor ondertekening. Op 2 september had het departement EWI het ondertekend subsidiebesluit reeds in handen, zodat het financieel proces in gang kon worden gezet. De ordonnantie werd goedgekeurd op 21 september. Zoals vermeld in vraag 1 gebeurde de betaling op maandag 21 september, wat betekent dat het bedrag op dinsdag, uiterlijk op woensdag op de rekening van de begunstigde stond.

Op de technische bilaterale bespreking van de begrotingsopmaak 2016 werd afgesproken om vanaf 2016 het subsidieartikel 'Limburg Sterk Merk' te vervangen door een begrotingsfonds. Het is de bedoeling de inkomsten van het fonds aan te wenden voor een subsidie aan Limburg Sterk Merk. Het programmadecreet geeft uitvoering aan deze afspraak. De betalingen zullen in de toekomst vlotter verlopen.

We zullen geen compensatie geven via intresten. Die zijn momenteel trouwens bijzonder laag.

Noch in artikel 12 van het decreet van 23 mei 2008 houdende bepalingen tot begeleiding van de aanpassing van de begroting 2008, noch in het protocol

afgesloten op 9 juni 2008 tussen het Vlaamse Gewest en de provincie Limburg met betrekking tot de hertekening van de LRM-groep, staat een betaalkalender vermeld. Ik kon pas na de begrotingswijziging van 30 juni het dividend opnemen in de begroting en vervolgens uitkeren.

De voorzitter: Mevrouw Lieten heeft het woord.

Ingrid Lieten (sp.a): Ik weet dat de dividenden volgens de ESR-regels moeten verlopen. Ik begrijp dat de administratie en OraFin het boekhoudkundig op dezelfde manier willen organiseren. De ESR-rapportering is natuurlijk iets anders dan de boekhoudkundige opname.

De minister geeft een mooie bureaucratische uitleg, die zal ongetwijfeld terecht zijn vanuit het oogpunt van de administratie. Ik dacht dat het misschien een van de meevallers was die minister Turtelboom bij haar verklaring van de begrotingswijziging had opgenomen. Nadat ik mijn vraag op 17 september had ingediend, wist ik dat het uitbetaald was. Eric Donckier interviewde de minister in september, en enkele dagen later stond het geld inderdaad op de rekening. De administratie had dit moeten voorzien en had dit moeten opnemen in de begrotingsopmaak 2015. Ik betreur dat dit niet is gebeurd. Ik ben wel blij dat de regels die gelden in het kader van het begrotingsfonds dezelfde blijven als degene die vastgelegd zijn in het protocol en het decreet. Ik ben ook blij dat het kabinet het initiatief neemt om de uitbetalingsproblemen op te lossen. Dit is een kleine vzw, die heeft geen reserves. Het gaat vooral om de personeelskosten. Als de subsidies niet tijdig worden uitbetaald – ze kunnen ook nog EFRO-middelen krijgen, maar die zijn nog niet goedgekeurd –, dan kan de vzw de lonen niet betalen. Dat willen we toch allemaal vermijden. Of is het de bedoeling dat er met het begrotingsfonds andere afspraken en regels zullen worden gemaakt over de inning en de besteding van de dividenden?

Minister, het spijt mij het te moeten zeggen, maar die cashproblemen zijn blijkbaar toch niet een alleenstaand geval. Vanuit Limburg krijg ik berichten over een ander SALK-project dat regelmatig met cashproblemen te kampen heeft, een project dat u ook na aan het hart ligt, namelijk Locate in Limburg, opgericht in het kader van het SALK om een acquisitiebeleid te voeren. Ze doen dat in heel nauwe samenwerking met het ondernemersplatform. Zoals u met het clusterbeleid beoogt, willen ze vanuit bepaalde clusters gerichte acquisitie doen. Ze moeten hun centen krijgen via het Agentschap Ondernemen en hebben al twee keer een overbruggingskrediet moeten vragen aan Limburg Sterk Merk, het enige orgaan waarbij ze kunnen aankloppen, omdat ze hun centen van het Agentschap Ondernemen niet krijgen en ze hun personeel niet kunnen betalen.

Minister, ik heb het gevoel dat het probleem symptomatisch wordt. Ofwel hebben de besparingen van de regering er inderdaad voor gezorgd dat de administratie tot op het bot zit, cashproblemen heeft en met allerlei zaken schuift om uiteindelijk wel aan hun verplichtingen te kunnen voldoen. Dat leidt dan echter wel tot problemen bij de andere partners. Ofwel – maar daarvan kan ik u niet verdenken, minister – steekt het niet zo nauw voor die Limburgers en moeten ze maar een beetje wachten op hun geld.

De voorzitter: Minister Muyters heeft het woord.

Minister Philippe Muyters: Mevrouw Lieten, noch uw vraag om uitleg, noch het artikel in Het Belang van Limburg heeft enig effect gehad. Ik had op 2 september namelijk al getekend. U hebt uw vraag om uitleg pas gesteld op 14 september, twaalf dagen nadat ik het besluit had getekend. Dat heeft dus geen enkel effect gehad.

U zegt dat het traag is. U weet dat we pas in juli vorig jaar met de regering zijn begonnen. Bij de begrotingsopmaak 2015 hadden we daar al iets aan kunnen

doen. Op dat moment was het echter nog niet duidelijk op welke manier dat zou worden opgevangen. Daarom is dat pas gebeurd bij de begrotingsaanpassing. Pas in juni 2015 is de begrotingsaanpassing goedgekeurd. De procedure nadien naar uitbetaling is zeer snel gebeurd en ik heb snel getekend: 31 augustus het IF-advies en op 2 september door mij getekend. Weinigen zullen het mij nadoen en op twee dagen alles hebben getekend.

Voor alle duidelijkheid: de vraag die u hebt gesteld, is helemaal terecht, maar heeft niet aangezet tot spoed, want die spoed was er ook in mijnen hoofde.

U vraagt of het fonds dezelfde afspraken volgt. Wij hebben geen enkele afspraak gewijzigd. De afspraken wijzigden langs twee richtingen en niet eenzijdig. Ik kan mij niet herinneren dat we enige wijziging hebben gedaan.

Cashproblemen? Neen. Ik denk dat er ook voor Locate in Limburg een duidelijke subsidieafpraak was. Maar blijkbaar was er toch nog enige wil om het anders te doen. Gewoonlijk is het zo dat er bij subsidies 80 procent wordt betaald bij de toekenning en 20 procent bij de afrekening. Natuurlijk zijn er die dat liever anders zouden zien, maar als dat bij de start zo wordt opgesteld, moet dat nadien natuurlijk ook zo worden uitgevoerd.

Ik denk dat er wat onbegrip was tussen enerzijds mijn agentschap en anderzijds die instelling in Limburg. Ik denk dat dat nu door overleg, begeleid door mijn kabinet, is uitgeklaard en langs beide kanten met tevredenheid kan worden uitgewerkt.

De voorzitter: Mevrouw Lieten heeft het woord.

Ingrid Lieten (sp.a): Minister, ik wil zeker en vast niet insinueren dat u hebt gewacht met tekenen. Integendeel, u hebt dat duidelijk gezegd in uw antwoord.

Op een bepaald punt ben ik het echter niet met u eens. We wisten natuurlijk – ook in de vorige regering – dat de dividenden ESR-matig op een andere manier moesten worden geboekt. U of uw administratie had daarin dus moeten voorzien en het opnemen in de begrotingsopmaak voor 2015. Waarom dat niet is gebeurd, laat ik in het midden. We hadden die vertraging dan niet gehad.

Minister, ik ben wel heel blij met twee andere dingen die u hebt gezegd, namelijk dat de regels die gelden in het kader van het begrotingsfonds dezelfde blijven wanneer die zijn vastgelegd in het protocol en het decreet. Het is zeer belangrijk om die rechtszekerheid te creëren. Ik zal dat ook zeer duidelijk zeggen in Limburg.

Verder ben ik ook blij dat uw kabinet het initiatief neemt om die uitbetalingsproblemen bij Locate in Limburg op te lossen. Het is een kleine vzw, ze hebben geen reserve. Er zijn vooral personeelskosten. Als die op een of andere manier niet op het juiste moment hun subsidies krijgen van het Agentschap Ondernemen en ze moeten nog wat EFRO-geld krijgen – want dat hebben ze natuurlijk nog niet om dat die EFRO-programma's nog niet zijn goedgekeurd –, kunnen ze hun lonen niet betalen. Dat willen we allemaal toch vermijden.

Ik ben dus blij, minister, dat u zich om dat probleem bekommert en dat uw kabinet dat probeert uit te klaren.

De voorzitter: De vraag om uitleg is afgehandeld.

VRAAG OM UITLEG van Martine Fournier aan Philippe Muyters, Vlaams minister van Werk, Economie, Innovatie en Sport, over e-commerce – 3041 (2014-2015)

VRAAG OM UITLEG van Grete Remen aan Philippe Muyters, Vlaams minister van Werk, Economie, Innovatie en Sport, over e-commerce in België en Vlaanderen – 3050 (2014-2015)

Voorzitter: de heer Axel Ronse

De voorzitter: Mevrouw Fournier heeft het woord.

Martine Fournier (CD&V): Bij het begin van de herfst kreeg de Vlaamse overheid er flink van langs in een opiniestuk van Bart Van der Leenen op www.deredactie.be. Ik citeer hem even: "Tot mijn spijt moet ik vaststellen dat u – ondanks vele waarschuwingen omtrent de onrustwekkende achterstand van e-commerce in Vlaanderen – nauwelijks maatregelen hebt ondernomen om de toekomst van onze economie veilig te stellen. U hebt de toekomst van Vlaanderen ondermijnd."

De auteur beschrijft de zes grootste gebreken en doet in zijn zogenaamde ingebrekestelling de volgende oproep: "Ik verzoek u hierbij met aandrang om vóór 31 december 2015 structurele maatregelen te nemen op het vlak van competitieve werkomstandigheden, flexibiliteit bij aanwerving, loonkost, infrastructuur en de creatie van een gunstig investeringsklimaat voor buitenlandse investeerders."

De discussie die we in dit Vlaams Parlement hebben rond e-commerce is natuurlijk niet nieuw. Begin dit jaar en in mei hebben we hierover al uitvoerig gediscussieerd in de commissie. In januari kondigde u aan dat u een analyse verwachtte en op basis daarvan de nodige beleidsconclusies zou nemen. Na het uitblijven van beleidsconclusies zei ik in mei in deze commissie: "De problemen rond e-commerce zijn gekend. We hebben ze al verschillende keren aangehaald in de commissie. Ik vrees dat we de boot aan het missen zijn. In vergelijking met andere landen hinkt België voor een stuk achterop. In februari hadden we hierover al een discussie in de plenaire vergadering."

U hebt toen herhaald dat u een actieplan zou presenteren. U hebt toen niet willen zeggen wanneer het zou worden voorgesteld, maar ondertussen zijn we al meer dan negen maanden verder en is er nog steeds geen plan geboren. De kritiek buiten het parlement zwelt nu ook aan, en daarom herhaal ik mijn vragen van in mei.

Minister, wanneer wordt het actieplan op basis van de studie van UNIZO en de analyse voorgesteld? Wat zijn de krijtlijnen van dit plan? Wat is de meerwaarde van dit plan als de federale minister een werkgroep heeft opgericht? Op welke manier zult u er werk van maken om de lokale handelaars te betrekken in het verhaal van de e-commerce? Plant u projectmiddelen vrij te maken om te experimenteren met kleinschalige projecten?

De voorzitter: Mevrouw Remen heeft het woord.

Grete Remen (N-VA): Minister, collega's, ik hoop dat ik niet te veel in herhaling zal vallen.

Onlinewinkels creëren nieuwe jobs. Dat weten we allemaal. Maar vandaag gaan die in belangrijke mate naar Nederland en Duitsland. Dat is mijn bezorgdheid. De webwinkel is goed voor onze welvaart, maar in de handel verdwijnen per saldo meer jobs dan er bij komen. Het gaat, om precies te zijn, om 30.000 jobs. Dat blijkt uit berekeningen van ING.

Bovendien haalde België geen enkel nieuw groot onlineplatform binnen. Als die negatieve trend zich voortzet, vrees ik dat het banenverlies nog groter zal zijn dan die 30.000 jobs.

Een distributiecentrum voor onlinehandel kan in een mum van tijd een straal van duizenden kilometers bedienen. Waarom zou je je op dit moment dan in België vestigen, met de hoge loonkosten, een ongunstige btw-voet, bureaucratische procedures, een niet-flexibele arbeidsmarkt en meer verplichtingen inzake productveiligheid?

Dat zijn allemaal hefboomen die Vlaanderen vandaag niet in handen heeft, ondanks het feit dat Vlaanderen toch scoort inzake nabijheid van de wagens, huurprijs van de magazijnen en wegendichtheid.

Gelukkig dringt de sense of urgency ook door tot de Federale Regering. Zo zou het verbod op nachtarbeid in de e-commerce worden afgeschaft waardoor het leveren van bestellingen binnen de 24 uren ook vanuit België mogelijk zou worden.

Langs Vlaamse kant moeten we vooral inzetten op het wapenen van de Vlaamse handelaars in het omgaan met de disruptieve uitdagingen die e-commerce stelt aan hun manier van zaken doen. Hoe kunnen zij zich positioneren ten opzichte van de nieuwe platformen? Wat is hun waardevoorstel ten aanzien van de consument? Hoe kunnen ze zich onderscheiden van de bol.com's van deze wereld die altijd focussen op laagste prijs en onmiddellijke bevrediging van de koopwens?

Minister, hebt u inhoudelijk diepgaandere informatie over de berekeningen van ING? Zo ja, kunnen we deze informatie inkijken?

Wat is de stand van zaken in verband met de afschaffing van het verbod op nachtarbeid? Bent u door de federale minister van Werk en Economie Kris Peeters geïnformeerd over de timing van deze afschaffing en de mogelijke effecten ervan op de Vlaamse economie?

Welke initiatieven zitten er in de pijplijn langs Vlaamse zijde om fysieke handelaars te leren zich te positioneren ten opzichte van de onlinehandel?

De voorzitter: Minister Muyters heeft het woord.

Minister Philippe Muyters: Uit navraag bij ING blijkt dat die uitspraken komen uit een presentatie die Peter Vanden Houte, hoofdeconoom van ING, heeft gehouden op een studiedag van het logistiek bedrijf Montea. Een formele studie is niet beschikbaar.

Peter Vanden Houte wijst er overigens op dat de cijfers die gepubliceerd werden in de krant, alleen slaan op de directe tewerkstellingseffecten in de sector detailhandel. Hij geeft aan dat er met enige vertraging ook indirecte positieve effecten op de totale tewerkstelling te verwachten zijn als gevolg van de efficiëntiewinst in de detailhandel. De consument zal immers meer overhouden en dat extra budget in andere sectoren kunnen besteden.

De federale minister voor Werk en Economie heeft twee rondetafels over het probleem van de nachtarbeid gehouden, maar heeft me daarover niet actief geïnformeerd. Hij heeft het dossier vervolgens in handen gelegd van de werkgevers- en werknemersorganisaties. Tegen het einde van het jaar zou een akkoord moeten worden bereikt. Als dat akkoord er is, zullen er wellicht nog wetswijzigingen nodig zijn.

Mevrouw Fournier, ik heb er zwaar van langs gekregen met zes grootste gebreken. Ik som er vijf op: competitieve werkomstandigheden: federaal; flexibiliteit bij aanwervingen: federaal; loonkost: federaal; infrastructuur: federaal; creatie

van gunstige investeringsmaatregelen voor buitenlandse investeerder: samen. Dus ofwel heeft de journalist zich vergist, ofwel is de zesde staatshervorming toch niet genoeg geweest om alles op het juiste niveau te krijgen. Maar ik ben blij dat u vindt dat ik het zou moeten oplossen, alleen kan ik het niet. Ik zal daar met mijn federale collega verder overleg over plegen.

Het Agentschap Ondernemen zal niet bij de pakken blijven zitten. Wij gaan dat actieplan opstellen. Zoals een gezonde baby heeft dat negen maanden nodig. Het zal binnenkort, een van de volgende weken of maanden, kunnen worden gelanceerd. Ik wil daarin werken op mijn competenties en mijn bevoegdheden. Ik hoop dat de federale focus blijft liggen op het wegwerken van de drempels in verband met arbeidswetgeving, op de btw-toepassing en op eerlijke marktpraktijken.

In Vlaanderen ligt de focus op de handelaar zelf, en hoe die kan omgaan met de uitdagingen van het internet en e-commerce. Het actieplan zal handelaars niet alleen helpen om zich online te positioneren en om eventueel met e-commerce te starten, maar zal ook aandacht hebben voor de fysieke winkel. Die fysieke winkel speelt trouwens ook in steeds meer onlineconcepten een sleutelrol. We zullen de lokale handelaars op een positieve manier benaderen. Voor mij is het fundamenteel dat elke handelaar nadenkt over e-commerce en zich in een brede context positioneert.

De lokale handelaars zullen worden betrokken door samen te werken met handelsverenigingen, door herkenbare voorbeelden en tools op maat aan te bieden en door activiteiten in de buurt te organiseren. Doordat we zo breed willen gaan, duurt het ook wat langer. We moeten immers niet komen aandragen met de zoveelste grote actie, we kunnen beter concrete tools en inhoud voorleggen. Ik wil niet met blabla komen maar met boemboem, zoals gisteren een collega in het parlement het nog verwoordde. Er is al genoeg blabla geweest.

Zoals eerder gezegd, hebben wij geen extra middelen uitgetrokken voor kleinschalige experimenten. Het geldt dat ik heb, wil ik inzetten op het actieplan e-commerce.

De voorzitter: Mevrouw Fournier heeft het woord.

Martine Fournier (CD&V): Minister, ik besef dat daar heel wat federale maatregelen in zitten, ik heb dat ook in de andere commissies al meegedeeld. U hebt echter gezegd dat u een actieplan zult opstellen. In dat actieplan kunt u middelen gebruiken die wel binnen uw bevoegdheid vallen.

Ik heb op internet nog een artikel gevonden waaruit blijkt dat de sector van de Belgische e-commerce verder groeit. We halen bijna het niveau van Nederland. We moeten dan ook niet dramatiseren maar sensibiliseren. Er moeten drempels worden weggenomen om het gemakkelijker te maken voor de e-commerce. Ik denk dat iedereen daarvan overtuigd is, zowel op Vlaams als op federaal niveau.

U zegt dat het actieplan dat u al in januari had beloofd, nog enkele maanden of weken op zich kan laten wachten. Intussen zal er een jaar veel blabla geweest zijn. Ik hoop dan ook dat dat actieplan geen boemboem is maar een regelrechte knal. Ik hoop op een goed gedefinieerd actieplan dat geen maanden meer op zich laat wachten en dat nog dit jaar zal kunnen worden voorgesteld.

De voorzitter: Mevrouw Remen heeft het woord.

Grete Remen (N-VA): We hebben nu al heel veel vragen gesteld over de evolutie van e-commerce en over de bedreiging van onze fysieke handelaars. We hopen dat er met het actieplan eindelijk actie wordt ondernomen, zeker voor onze eigen Vlaamse ondernemers.

Ik heb wel twee bedenkingen. In een studie van Gondola, de organisatie van de retail, staat dat er in België 6 miljoen onlineshoppers zijn. Gemiddeld spenderen die 722 euro per jaar. Zij doen vooral grensoverschrijdende aankopen. Het is een spijtige zaak dat er te veel kapitaal naar het buitenland gaat. Het is dan ook hoog tijd dat e-commerce op een mature manier wordt behandeld in België.

Goed nieuws volgens Gondola is dat 40 procent van de kleinhandel al een webshop heeft. Zij zijn zich ervan bewust dat de concurrentie van de online-platforms moordend is.

Een andere bedenking is dat de e-commercemarkt in 2014 is gegroeid met 24 procent. Onderzoeksorganisatie Ecommerce Foundation verwacht voor 2015 slechts een groei van 15 procent. Dat is nog een significante groei, maar het wijst er wel op dat de e-commerce zijn maturiteit heeft bereikt. Vlaanderen mag die trein niet missen ondanks het getalm van de maatregelen die op federaal niveau moeten worden genomen. Een positieve zaak is dat Wouter Torfs zijn onlineplatform in Vlaanderen heeft gevestigd. Hij heeft gekozen voor de verankering van onlinebusiness in Vlaanderen, wat heel nobel is.

We mogen echter niet vergeten dat één zwaluw de lente niet maakt. We moeten dus zeker op onze hoede blijven en e-commerce blijven ondersteunen.

De voorzitter: De heer Vanbesien heeft het woord.

Wouter Vanbesien (Groen): Minister, u zegt dat er binnenkort een actieplan komt. Is dat hetzelfde als 'onverwijld' of heeft dat een andere betekenis? *(Gelach)*

Mijn andere vraag is iets serieuzer. Het gaat over de eigen bevoegdheden van Vlaanderen. Het onder meer mee omschakelen en integreren van e-commerce heeft heel wat effecten op de verkoopsorganisatie, op marketing, mogelijkerwijze ook op het aanbod, op stockbeheer, maar ook op mobiliteit en distributie. Komt dat ook in het actieplan? Meestal wordt er aan huis geleverd. Ik denk dat dit op ecologisch vlak ook mogelijkheden biedt. Het is niet zo dat, als je als consument naar de winkel gaat en iets mee naar huis brengt, je dan minder kilometers doet dan als de winkel het naar jou brengt. Het lijkt me toch belangrijk om op een rationele manier met die distributie te kunnen omgaan. Als elke winkel dat op zich moet doen, dan is dat een grote stap. Het zou interessanter zijn om organisatorisch een en ander te kunnen samenbrengen. Mobiliteit is een Vlaamse bevoegdheid. Anders zou ik het hier niet durven te vragen. Wordt dat element mee opgenomen in een actieplan?

De voorzitter: De heer Schiltz heeft het woord.

Willem-Frederik Schiltz (Open Vld): Minister, dit is een vraag die regelmatig terugkomt. In een vorige sessie van deze commissie hebben we daar ook van gedachten over gewisseld. Toen had ik ervoor gepleit om de kleinhandelaars die dit willen, vooral een toolbox te geven. Dat is exact wat u nu hebt herhaald, dus dat stemt me zeer tevreden. Dan lijkt het me vooral zaak om bij het Agentschap Ondernemen de vinger aan de pols te houden, opdat ze zo spoedig mogelijk met een opzet komen. Ik volg u volledig: geen megalomaan generiek plan, maar iets dat tastbaar en concreet is voor net die handelaar die nu enigszins tussen de mazen van het net glipt, opdat hij mee op de boot zou kunnen springen.

Er is inderdaad sprake van een aantal federale maatregelen. Ook federaal wordt veel actie ondernomen, door de diverse ministers. Minister De Croo heeft een tandje bij willen steken wat de digitale agenda betreft. Ook mijn collega's Ceysens, Van Quickenborne en Lachaert hebben omtrent de nachtarbeid de kat de bel aangebonden. Ik hoop dat het sociaal overleg iets oplevert, maar als dat

vast blijft zitten, dan denk ik dat we hier toch wel gewoon moeten doorduwen. Het primaat van de politiek is een misschien wat omstreden term, maar we moeten daar toch snel werk van maken hier. We mogen dat niet laten verzanden tot een volgende legislatuur.

De voorzitter: Mevrouw Turan heeft het woord.

Güler Turan (sp.a): Voorzitter, minister, geachte leden, e-commerce is inderdaad een pijnpunt. Vlaanderen is op dit ogenblik nog niet echt mee ter zake. Dat is een dossier dat we ook in de vorige legislatuur enkele keren bij de vorige minister hebben aangekaart. Dat is dus geen probleem van vandaag, dat klopt, en de oplossing zal ook niet meteen voor morgen zijn. Enerzijds moeten de bedrijven en de kmo's klaar zijn om digitaal ook mee te zijn, want alles digitaliseert heel snel. Anderzijds zijn er inderdaad heel veel surfers die aankopen doen in het buitenland. Die moeten we inderdaad proberen hier te houden. Minister, dat is misschien niet meteen uw zaak, maar in het kader van de armoede moeten we ook kijken naar de digitale gap die er is voor sommige mogelijke klanten en kopers. Het is goed dat we inzetten op de digitalisering, maar we mogen de mensen die nog altijd een afstand tot de digitale wereld hebben, ook niet uitsluiten. Die combinatie met aandacht voor lokale verankering en winkels vind ik ook een heel goede zet. Ik ben dus benieuwd naar uw actieplan met betrekking tot e-commerce, dat er onverwijld zou komen, of wat was het nu weer, collega Vanbesien? *(Opmerkingen van Wouter Vanbesien)*

Binnenkort. Minister, ik heb nog een bijkomende vraag. Dan gaat het over het andere uiteinde, de grote industriële bedrijven. Eigenlijk gaat het over een reactie van Agoria op de Septemberverklaring. Agoria stelt dat de digitalisering razendsnel toeneemt. Uiteraard staat uw actieplan betreffende e-commerce niet los van de digitalisering van de industrie as such. Agoria wijst erop dat er 10 miljoen euro gepland staat voor Vlaanderen Radicaal Digitaal. Ze vinden dat een goede aanzet, maar zeggen dat dat hoegenaamd nog niet voldoende is: er moet nog meer komen om individuen en industriële bedrijven klaar te stomen voor de toekomst, en die begint nu.

Die 10 miljoen euro voor Radicaal Digitaal, vanwaar haalt Agoria dat, en hoe verhoudt dat zich tot uw actieplan voor e-commerce? Is er zo'n bedrag vrijgehouden? Ik weet niet of u die vraag ook hebt gekregen, maar ik meen dat zo'n vraag van de industrie aan u moet worden gesteld. Kunt u dat even verduidelijken?

De voorzitter: Minister Muyters heeft het woord.

Minister Philippe Muyters: Over het volgende wil ik geen enkel misverstand laten bestaan. Ik heb soms de indruk dat wordt gedacht dat het al dan niet mee zijn met de trein van e-commerce de verantwoordelijkheid is van de overheid. *(Opmerkingen van Güler Turan)*

Ik wil dat gewoon verduidelijken. Voor mij zijn het in eerste instantie de ondernemers die beslissen wat ze wel of niet doen. Wij als overheid, federaal en Vlaams, hebben als plicht de drempels ter zake weg te nemen. Die zijn er zeker, als we vergelijken met andere landen of andere regio's. Ik denk dat iedereen het hier eens is: de meeste drempels die men ter zake ondervindt, bevinden zich federaal. Dat is toch nummer een. Hoewel die drempels er zijn, zijn er toch wel heel wat bedrijven die ondertussen ook op de trein van de e-commerce stappen. Mijn bedoeling is en blijft om niet met affiches of weet ik veel, maar met een toolbox voor de dag te komen. Ik heb dat gezegd, en dat is nog eens benadrukt door alle sprekers. In het geheel is er ook het aspect van mobiliteit, of distributie, beter gezegd. Als er iets wordt besteld, dan moet men die pakjes ook tot bij de klant krijgen. Op een of andere manier zal dat erbij worden betrokken, maar zij moeten beslissen hoe ze hun pakjes bij de klant krijgen. Het is niet aan mij om daarover te beslissen, maar aan hen. Dat zal een onderdeel zijn van die toolbox.

Wat is onverwijd? Ik ben het eens met de heer Schiltz: dit is de juiste manier van werken. Ik zal er bij het agentschap zeer sterk op aandringen dat die toolbox er veeleer morgen dan tegen het einde van het jaar komt, maar die moet wel af zijn en bruikbaar zijn. Ik ben niets met de start van een toolbox die na een week opnieuw moet worden ingetrokken omdat er nog wat mankementen aan zijn. Ik denk dat iedereen het ook daarover eens is: als je zoiets doet, dan moet je dat ineens doen. Ik ben ook blij met de steun van diverse leden als het gaat over het feit dat dit iets sterks moet zijn. Dit is eigenlijk meer dan sensibiliseren alleen.

We moeten de klanten hier houden. Voor mij zijn dat ook allemaal dingen waarmee de onderneming bezig moet zijn, zeker en vast.

Radicaal Digitaal, dat gaat over het digitaliseren van de overheid. Dat zit dus bij de minister bevoegd voor het overheidsbestuur, bij minister Homans. Die 10 miljoen euro, dat is het bedrag waarin in de begroting is voorzien als extra geld om een stap verder te zetten in het digitaliseren van de overheid. Dat heeft niets te maken met de centen die wij gebruiken met betrekking tot het digitaliseren van bedrijven of de steun daarvoor.

De voorzitter: Mevrouw Fournier heeft het woord.

Martine Fournier (CD&V): Minister, ik vind inderdaad ook dat e-commerce geen verantwoordelijkheid is van de overheid: de ondernemer moet nog altijd zelf ondernemen. We kunnen wel drempels wegwerken, zowel federaal als Vlaams. U kunt info geven en best practices tonen, een toolbox, noem maar op, maar het is inderdaad altijd de winkelier, de ondernemer die zelf het initiatief moet nemen, die niet ter plaatse mag blijven trappelen, maar zeker op de trein van de e-commerce moet springen.

De voorzitter: Mevrouw Remen heeft het woord.

Grete Remen (N-VA): Minister, ik dank u voor uw antwoord. We kijken uit naar uw actieplan, met veel acties en goede oplossingen.

De voorzitter: De vragen om uitleg zijn afgehandeld.

**VRAAG OM UITLEG van Grete Remen aan Philippe Muyters, Vlaams minister van Werk, Economie, Innovatie en Sport, over het bevorderen van het ondernemerschap in het onderwijs
– 3051 (2014-2015)**

Voorzitter: de heer Axel Ronse

De voorzitter: Mevrouw Remen heeft het woord.

Grete Remen (N-VA): Voorzitter, minister, collega's, twee op de drie ondernemers vinden dat er te weinig goesting is bij de Belgische bevolking om ondernemer te worden. Dat blijkt uit een enquête van de KU Leuven in opdracht van de verzekeringsgroep ERGO onder 517 Belgische ondernemers en 621 werknemers. Bovendien blijkt dat 37 procent van de werknemers en 55 procent van ondernemers vinden dat jongeren te vaak blindelings kiezen voor het statuut van werknemer als eerste job.

We moeten jongeren meer warm maken voor het ondernemerschap. We weten het allemaal, ondernemers vormen de hoeksteen van onze economie: ze zorgen voor werkgelegenheid, -zekerheid en sociale welvaart. Het onderwijs speelt daarin een zeer belangrijke rol. Maar het onderwijssysteem heeft momenteel te weinig aandacht voor het ondernemerspotentieel bij leerlingen, door een gebrek aan voeling met ondernemerschap. Want de ondernemersgeest is op dit moment veel te laag in België. Het ligt onder het Europese gemiddelde. Ik vind het wel een belangrijk aandachtspunt.

Een vrouwelijke CEO, Inge Geerdens, vroeg zich hardop af – terwijl ik me dat al dikwijls in stilte heb afgevraagd, nu mag ik het eindelijk verwoorden – waarom we leerkrachten niet kunnen verplichten om eerst twee jaar in de private sector te werken, vooraleer ze in het onderwijs starten, of bedrijfsstages kunnen laten doen tijdens de vakantieperiodes. Hun kennis over en voeling met ondernemen zou er enorm door toenemen. Dat kunnen ze dan overbrengen op hun leerlingen, zeker in de cruciale adolescentiejaren.

Minister, u hebt alvast de intentie om de cultuur van het ondernemerschap te ondersteunen. U verklaarde in de beleidsnota dat u samen met de minister van Onderwijs zult bekijken hoe we de ondernemingszin en het ondernemerschap kunnen bevorderen met een leerlijn van kleuter- tot hoger onderwijs. Dat kan door partners van de school in de klas te halen om ondernemerschap te bevorderen, of door studenten stage te laten lopen in bedrijven.

Maar het is noodzakelijk om ook de leerkrachten onder te dompelen in de cultuur van het ondernemerschap. Zij komen dagelijks in contact met leerlingen en creëren zo een nauwe band met hen. Het zijn de leerkrachten die na verloop van tijd het potentieel bij leerlingen kunnen herkennen. Het zijn niet de ondernemers die slechts enkele uren met de leerlingen in contact komen. Dat is onmogelijk.

Het scholennetwerk Vlaamse Jonge Ondernemingen (Vlajo) en Verbond van Kristelijke Werkgevers en Kaderleden (VKW) Limburg slaan elk jaar de handen in elkaar, om de brugfunctie tussen het onderwijs en het bedrijfsleven efficiënter te organiseren. Ze doen dat concreet door een bedrijvendag te organiseren voor de leerkrachten. Momenteel is dat er nog maar één per jaar. Misschien kan dit initiatief uitgebreid worden. Volgens minister Crevits wordt momenteel een voorstel van geactualiseerd actieplan uitgewerkt. Dit zal als basis dienen voor het vervolgoverleg met u, minister. De bedoeling zou zijn om dit in het najaar voor te leggen aan de Vlaamse Regering.

Minister, wat is de stand van zaken wat betreft het geactualiseerd actieplan? Is dit al besproken op de ministerraad? Zo ja, wat is daaruit voortgekomen? Zo nee, wat is de timing en wordt het Vlaams Parlement daarvan op de hoogte gehouden? Zitten er nog concrete initiatieven in de pijplijn, naast het actieplan, om het ondernemerschap in het onderwijs te bevorderen? Welke functie moeten leerkrachten volgens u krijgen in het bevorderen van het ondernemerschap bij leerlingen? Hoe staat u tegenover het voorstel om leerkrachten verplicht stage te laten lopen bij bedrijven, zodat ze meer voeling krijgen met het ondernemerschap?

De voorzitter: Minister Muyters heeft het woord.

Minister Philippe Muyters: Collega, het actieplan is nog niet besproken op de ministerraad. Het actieplan wordt klassiek eerst voorbereid door de twee administraties, mijn administratie en die van Onderwijs. Vervolgens komt de politieke afhandeling. Als dat rond is, zal er een mededeling komen op de Vlaamse Regering. Nu zijn we op het administratieve vlak aan het afronden.

Mijn initiatieven inzake ondernemend onderwijs heb ik gebundeld in de conceptnota 'Ondernemerschap stimuleren', die op 17 juli door de regering werd goedgekeurd. Eén van de drie kerndomeinen in deze conceptnota is de brede sensibilisering en beeldvorming rond ondernemerschap. Vanzelfsprekend maakt ondernemend onderwijs daar een prominent onderdeel van uit.

In deze conceptnota hebben we ambitieuze doelstellingen naar voren geschoven die we onder meer met ondernemend onderwijs willen bereiken, zoals onder andere het promoten van ondernemerschap als een valabele carrièrekeuze. Ik denk dat het heel belangrijk is dat men al in de school ziet dat ondernemerschap

een valabele carrière is. Het Agentschap Ondernemen (AO) heeft samen met mijn kabinet Vlajo en de Stichting Onderwijs & Ondernemen aangeduid als structurele partners inzake ondernemend onderwijs, en ze hebben ook de onderhandelingen opgestart om te komen tot een samenwerking op lange termijn. Ik wil hier zeker gaan naar vier jaar samenwerking, maar met een duidelijke resultaatverbintenis. Dat zult u ook al teruggevonden hebben bij alle vernieuwde samenwerkingen die ik ook met anderen wil doen. Ik ben graag bereid om met Vlajo en de Stichting Onderwijs & Ondernemen een langetermijnverbintenis af te sluiten, maar met resultaatverbintenissen.

Naast deze structurele partnerships is het AO bezig met het uitwerken van een EFRO-oproep (Europees Fonds voor Regionale Ontwikkeling) waarbij we financiële ondersteuning willen bieden aan ecosystemen rond ondernemend onderwijs in studentensteden. Bedoeling is om hier te komen tot projecten met een duidelijke agenda, met alle relevante partners, zoals universiteiten en hogescholen, bedrijven, studentenverenigingen en de steden zelf. Als we samen onze schouders zetten onder één weefsel om ondernemende studenten te stimuleren, dan zitten we in de goede richting.

Die initiatieven zijn volop in uitwerking en de bedoeling is om hiermee van start te gaan in het voorjaar, april-mei, van 2016. Ik hoop dat hiermee duidelijk mag zijn dat we op het vlak van ondernemend onderwijs een zeer ambitieus programma uitwerken.

Naast deze initiatieven werk ik ook samen met mijn collega van Onderwijs minister Crevits aan een geïntegreerd duaal stelsel van leren en werken. Ten aanzien van ondernemerschap is dat een fundamenteel iets.

Leerkrachten hebben natuurlijk een belangrijke rol in het stimuleren van ondernemerschap, rechtstreeks door het deelnemen aan de initiatieven die er zijn in het kader van ondernemend onderwijs, zoals de miniondernemingen van Vlajo, maar ook onrechtstreeks door het stimuleren van het nemen van initiatief. Kinderen initiatief laten nemen is eigenlijk de voorloper van ondernemerschap. Aangezien het omschrijven van functies en taken van leerkrachten meer de bevoegdheid is van mijn collega, ga ik daar verder geen uitspraken over doen. Ik wil het haar niet moeilijk maken door uitspraken daarover te doen. Hetzelfde geldt een beetje voor de stages bij bedrijven. Ik wil u heel duidelijk zeggen dat ik principieel voorstander ben om te bekijken of dat kan worden georganiseerd, maar ook dit behoort tot de bevoegdheid van mijn collega.

De voorzitter: Mevrouw Remen heeft het woord.

Grete Remen (N-VA): Minister, ik dank u voor uw helder antwoord. U bent zich bewust van het probleem. Ik heb in mijn vraag gezegd dat de ondernemerszin veel te laag ligt in België en in Vlaanderen, zwaar onder het Europees gemiddelde. Het is een ernstige vraag. Ik blijf erbij dat het onderwijs daar een zeer grote rol in speelt.

De structurele maatregelen die u voorstelt, zijn heel ambitieus, minister. Maar het komt eigenlijk allemaal een beetje vanuit de leerlingen en vanuit de overheid.

Ik vind dat het onderwijs zijn verantwoordelijkheid daar niet mag ontlopen. Er zijn zeer goede leerkrachten en die nemen hun rol allemaal heel goed op, maar ik blijf herhalen dat zij geen voeling hebben met het bedrijfsleven. Zij moeten het overbrengen op de leerlingen. Ik zal mijn vraag misschien nog eens herhalen aan de minister van Onderwijs, om te horen hoe zij daarover denkt.

De voorzitter: Mevrouw Turan heeft het woord.

Güler Turan (sp-a): Mevrouw Remen, bedankt voor uw vraag. Ik kan u zeggen dat ik dezelfde vraag vorige week aan minister Crevits heb gesteld, en zij is daar ook mee bezig. In het begin van uw vraagstelling had ik het gevoel dat u helemaal niet op de hoogte was van de initiatieven die worden genomen in het kader van Onderwijs. Het is niet dat er niets wordt ondernomen. Er is inderdaad een actieplan Ondernemerschap. Dat wordt geactualiseerd. Ik ben daar al een jaar op aan het wachten. Ik moet eerlijk zeggen dat ik wat ongeduldig word, ook omdat ik hier een aantal studenten op bezoek heb gekregen, vooral uit het secundair onderwijs. Dat waren jonge meisjes die expliciet geïnteresseerd waren in ondernemerschap. Zij kwamen het signaal geven dat zij daar echt niets over wisten, met een uurtje economie per week. Er is dus inderdaad veel vraag naar. Ik vind het ook heel terecht dat er een samenwerking is tussen de twee kabinetten.

Wat de tewerkstellingsgraad als zelfstandige betreft, minister, ben ik het met u eens dat er bij ons nog een heel groot potentieel is dat vandaag onderbenut blijft. We moeten dat stimuleren. Ik heb de exacte cijfers niet bij, maar ik geloof dat 86 procent van de kmo's in Vlaanderen geen mensen tewerkstellen. Dat zijn dus eenmanszaken. We zouden dat toch meer moeten kunnen ondersteunen en stimuleren.

Ik ben het ook met u eens dat daar in het onderwijs veel gerichtere acties rond moeten gebeuren. Er gebeurt al veel, maar er kan nog meer gebeuren. Ik ben het eens met wat u zegt over die brede sensibilisering: sensibilisering rond opstarten, maar ook rond continuering, en wat zeker ook niet vergeten mag worden, zijn het taboe en de negativiteit rond een eventuele mislukking. Mensen die worden ontslagen, worden begeleid bij het zoeken naar een nieuwe job. Bij ondernemers ligt dat moeilijker. Ik ben het absoluut eens met collega Ronse dat het niet om de continuïteit van de onderneming gaat, maar om de continuïteit van de ondernemer. Als we carrièreplanning en -begeleiding kunnen doen voor een werknemer, moet een loopbaanbegeleiding voor de zelfstandige ook kunnen.

We moeten een eventuele mislukking uit de taboesfeer kunnen halen. Ik ben daar echt vragende partij voor. Ik heb straks nog een vraag om uitleg over faillissementsverzekering en dergelijke meer. Het hoort bij het leven en bij het ondernemen. We moeten verder inzetten op brede sensibilisering rond faillissementen, mislukkingen en tweedekansmogelijkheden.

Tot slot heb ik nog een vraag naar aanleiding van het antwoord dat ik vorige week kreeg op mijn vraag aan minister Crevits over het stimuleren van student-ondernemers. Het gaat dan onder meer over de mogelijkheid om bedrijfsbeheer versneld te behalen. Wat de toegang tot het beroep betreft, bent u bezig met een algemene aanpak om voor iedereen de belemmeringen weg te nemen en de toegang tot het beroep zo goed mogelijk te garanderen. Wat de student-ondernemers betreft, heeft minister Crevits gezegd dat er op dit moment waarschijnlijk geen decreetsaanpassing en geen algemene aanpak nodig is. De verschillende universiteiten zijn daar al mee begonnen. Kunt een stand van zaken geven wat dat betreft? U had aanvankelijk gezegd dat daar eventueel een decreetswijziging voor moest gebeuren, maar minister Crevits zei vorige week dat dat niet hoeft. Is die uitrol al bezig? Hoe ver staat u daarmee?

De voorzitter: Minister Muyters heeft het woord.

Minister Philippe Muyters: Dat laatste punt is hier een paar weken geleden al aan bod gekomen. Ik heb al gezegd dat verschillende universiteiten dat doen. Ik heb toen ook gezegd dat ik zou zorgen voor een cursus. Ik heb nergens over een decreetswijziging gesproken. Ik heb ooit wel gezegd dat ik zou nakijken of dat nodig was, maar dat is niet nodig. De ene doet dat in de richting van het topsportstatuut, anderen doen dat op een heel andere manier. Ik vind het heel

goed als dat bottom-up komt. Ik heb toen verwezen naar een cursus bedrijfsbeheer in het tweede semester van dit jaar. Wie wil, kan dat dan al volgen. Maar dat heb ik allemaal al eens uiteengezet, dus ik hoef dat niet te herhalen.

Wat Vlajo betreft: wij kunnen dat alleen dankzij het feit dat ook scholen en leerkrachten meewerken. Ik ben dit jaar naar een van die uitreikingen geweest. Men had daar van alles georganiseerd voor kleine jongens en meisjes tot grote jongens en meisjes. Dat was in een pretpark, er waren tweeduizend mensen aanwezig. Dan zie je dat heel veel scholen en leerkrachten het beste van zichzelf geven. Dat wil ik toch duidelijk meegeven.

Ik heb al gezegd dat ik drie domeinen heb in mijn conceptnota. In een daarvan, rond sensibilisering en beeldvorming, moet falen een onderdeel zijn. Ik wil dat de actie en de ideeën daaromtrent van die derden komen.

Sensibiliseren is heel goed, maar wat we nu doen met deze Vlaamse Regering en met de Federale Regering, is toch het betere werk. Ik kan verwijzen naar de toespraak van Karel Van Eetvelt bij de start van het politieke jaar, waarin hij zei: "Voor het eerst sinds ik gedelegeerd bestuurder van UNIZO ben, kan ik de beide regeringen in hun geheel danken, omdat ze ons opnieuw vertrouwen in ondernemerschap geven." Ik denk dus dat we goed bezig zijn.

De voorzitter: Mevrouw Remen heeft het woord.

Grete Remen (N-VA): Ik kan inderdaad beamen dat we goed bezig zijn, zeker voor de ondernemers en de kleine ondernemers. Mijn vraag ging echt over het risico dat studenten parten speelt. Zij willen wel een zaak starten, maar ze zijn bang voor het risico en het falen. Die risicoaverse omgeving van het onderwijs zou moeten worden aangepast. Er is het nieuwe systeem van studiepunten, maar ik hoef dat nu niet allemaal aan te halen. Het is in elk geval een risicoloze omgeving, waardoor onze studenten, als ze in het ware leven stappen en in de werksfeer terechtkomen, dat risico en het falen niet gewoon zijn. Dat is toch zeer belangrijk. Dat is de boodschap die ik wil meegeven. Ik ben alleszins blij met de maatregelen van de minister.

Wij zijn zeker niet tegen het statuut van student-ondernemer, maar we moeten wel voor ogen houden dat we dat niet te zeer gaan verheerlijken, in de zin van discriminatie tegenover andere jonge ondernemers die niet het geluk of de capaciteiten hebben om in het hoger onderwijs te kunnen studeren en die wel het risico nemen om op 20-jarige of nog jongere leeftijd een onderneming te starten. Dat discriminerende element moeten we voor ogen houden.

De voorzitter: De vraag om uitleg is afgehandeld.

VRAAG OM UITLEG van Matthias Diependaele aan Philippe Muyters, Vlaams minister van Werk, Economie, Innovatie en Sport, over de ondersteuning van de chemiesector op Vlaams en federaal niveau – 3057 (2014-2015)

Voorzitter: de heer Axel Ronse

De voorzitter: De heer Diependaele heeft het woord.

Matthias Diependaele (N-VA): Op dinsdag 15 september stelde premier Charles Michel de 'High Level Group (HLG) Chemie en Life Sciences' voor. Hiervoor werkt de Federale Regering samen met essencia, de Belgische federatie van de chemische industrie en life sciences. Aan de hand van dit overlegplatform wordt een ondersteunend kader gecreëerd om het concurrentievermogen van de chemische industrie en life sciences te versterken en zo de verankering ervan in

België te verzekeren. Daarbij werden vier sleuteldomeinen geïdentificeerd: werkgelegenheid, energie, innovatie en de bescherming van de gezondheid. Zo'n initiatief kunnen we alleen maar toejuichen.

Op Vlaams niveau ontstond er in samenwerking met essenscia Vlaanderen enkele jaren geleden reeds FISCH (Flanders Innovation Hub for Sustainable Chemistry). Het chemie-kenniscentrum creëert een forum waar kleine, middelgrote en grote bedrijven uit alle Vlaamse industrie sectoren door open samenwerking duurzame (bio)chemische oplossingen realiseren die een positieve bijdrage leveren tot de huidige en toekomstige maatschappelijke uitdagingen. FISCH is steeds een succesformule geweest.

Vanzelfsprekend hebben overheden – op alle niveaus – een belangrijke rol te spelen in het maximaal faciliteren van deze sector en in het overleg tussen bedrijven en hun industrie koepel. Die laatste, pharma.be, vroeg in haar memorandum bij de verkiezingen samen met essenscia een verankering van de overlegstructuur tussen al deze partijen en een aligneren van de daaruit vloeiende maatregelen aan zowel de vice-premiers en de bevoegde ministers, en de uitbreiding ervan tot de bevoegde ministers van de gewest- en gemeenschaps-regeringen inzake innovatie, welzijn, opleiding en werkgelegenheid. De sector vraagt om geen chaos toe te staan in de verschillende instrumenten. We weten allemaal dat we het in de innovatiesector veel te ver hebben laten gaan.

Minister, ziet u een structureel overleg tussen het federale en Vlaamse niveau – HLG en FISCH – mogelijk en zo ja, waar liggen dan de mogelijke synergieën? Zijn er reeds stappen ondernomen om een mogelijke samenwerking tussen de Vlaamse en Federale Regering op dit vlak op te zetten? Hoe zullen beide projecten, HLG en FISCH, efficiënt kunnen ageren zonder dat er mogelijke overlappingsen of zelfs tegenwerkingen ontstaan? Niet alleen ik als Vlaams-nationalist, maar iedereen die voor een efficiënte overheid is, zal allergisch zijn voor het opzetten van allerlei eigen instrumenten waarbij geen samenwerking is en zelfs soms tegenwerking. Dat moeten we absoluut vermijden. We hebben een ingewikkelde staatsstructuur. Voor mij mag die eenvoudiger. Laat ons ervoor zorgen dat er geen dubbel werk is, dat we elkaar niet voor de voeten lopen.

De voorzitter: Minister Muyters heeft het woord.

Minister Philippe Muyters: Beide initiatieven zijn complementair. De Vlaamse Regering heeft in februari 2015 het initiatief genomen om een overleg op te starten met sectorfederatie essenscia Vlaanderen en bedrijven rond vier belangrijke domeinen: Energie en klimaat, Onderwijs en arbeidsmarkt, Omgeving en Innovatie. Dit overleg wil tot concrete maatregelen komen om de competitiviteit van industriële bedrijven, vooral gericht op de chemische bedrijven, te verbeteren. Dit overleg focust uitsluitend op Vlaamse bevoegdheden. Onze gesprekspartner is dus sectorfederatie essenscia, FISCH is een lichte structuur die op projectmatige basis gesteund wordt.

De Federale Regering heeft deze maand beslist de High Level Group Chemie en Life Sciences, die reeds in de vorige regeerperiode bestond, te reactiveren. Dit platform is enkel gericht op federale beleidsmateries. Als het daar over innovatie gaat, ressorteert dit onder collega Sleurs. De Vlaamse Regering is uiteraard bereid om met de Federale Regering overleg te plegen als we tijdens het Vlaamse overleg bepaalde concurrentiële handicaps zouden vaststellen die tot de bevoegdheid van de Federale Regering behoren en dus op dat niveau moeten worden aangepakt. Van bij de start zijn er dus duidelijke afspraken gemaakt dat zowel de federale High Level Group als het Vlaamse overleg focussen op respectievelijk federale en Vlaamse bevoegdheden. Het feit dat ze in dezelfde periode actief zijn, kan bijdragen tot de complementariteit, en dus tot het versterken van de competitiviteit van een van de belangrijkste industrietakken in Vlaanderen en België.

Matthias Diependaele (N-VA): De complementariteit is inderdaad een geruststelling. Innovatie op federaal niveau gaat voornamelijk over fiscaliteit. De bedoeling van mijn vraag was mijn bezorgdheid te uiten. Er is immers al een 'verrommeling' in ons Vlaams innovatielandschap.

De industrie moet er zich voor hoeden daar niet toe bij te dragen door zelf initiatieven te creëren. Dat was ook het signaal dat pharma.be met het memorandum wou uitsturen. Die bezorgdheid is evenwel opgevangen en wordt ondervangen door de complementariteit. Daar kunnen we perfect mee leven.

Wouter Vanbesien (Groen): Voorzitter, u hebt een beleefde commissie. Ik ben ook lid van de commissie Buitenlands Beleid en wanneer Karim Van Overmeire vermoedt dat het federale niveau iets doet wat onder de Vlaamse bevoegdheid valt, dan begint hij je weg te jagen. Hier is er een vriendelijke vraag tot samenwerking. Het is natuurlijk alleen maar een observatie.

Matthias Diependaele (N-VA): Het is een beetje een valse observatie, want het gaat hier om twee verschillende zaken.

Het is een foute vergelijking. Gaat u beweren dat FISCH zijn werk niet goed doet? FISCH doet schitterend werk, dat wordt door iedereen erkend. Op federaal niveau ontwikkelt men een instrument waarmee men op elkaars terrein komt. Dat zorgt voor verwarring en een inefficiënte overheid. Dat is natuurlijk wat linkse partijen graag doen, veel geld uitgeven of investeren in de overheid. Wij willen resultaat op het terrein.

Wouter Vanbesien (Groen): Ik zal niet op het debat ingaan omdat het niet op de agenda staat. Het ging over de stijl, ik wou niets zeggen over FISCH. Ik wou de vraagsteller ondersteunen bij zijn vraag. Er moet op een heldere manier samengewerkt worden, in het belang van de bedrijven en de innovatie van de chemiesector. De samenwerking tussen Vlaanderen, België en eventueel Nederland is heel belangrijk. Gisteren was er een studiedag over de Delta. Zowel rond samenwerking als rond innovatie in de chemiesector moet men in de cluster Antwerpen, Rotterdam actief samenwerken. Vaak blijft het nog te veel bij intentieverklaringen.

Misschien kan de overheid een samenwerking in die zin een duw in de rug geven.

Robrecht Bothuyne (CD&V): Het antwoord van de minister was positief in die zin dat het overleg op Vlaams en federaal niveau op elkaar moet aansluiten. Er is trouwens een traditie. In het verleden waren er ook overlegplatformen met de chemiesector, eveneens High Level Group genaamd. Ook toen zaten de Federale en de Vlaamse Regering samen aan tafel. Dat was tijdens de regering-Peeters I, als ik me niet vergis. Toen mocht ik als nederige cabinettafel de vergaderingen voorbereiden. De traditie wordt hier opgepikt en dat is positief. Ik hoop dat ze naar andere industriële sectoren wordt doorgetrokken. Vroeger was er met de automobielsector permanent overleg, zowel met de Vlaamse als met de federale overheid. Voor de buitenlandse investeerders zijn de omgevingsfactoren van belang, wie precies bevoegd is, is voor hen van ondergeschikt belang.

De heer Diependaele haalt FISCH aan. Kunt u situeren hoe FISCH zich in de toekomst plaatst in de hervormingen met het clusterbeleid zoals u voor ogen hebt? Verandert dat iets aan de werking of financiering van FISCH?

Minister Philippe Muyters: Ik zal met dat laatste beginnen. Voor mij kan FISCH een van de clusterorganisaties zijn die zorgt voor clusterprojecten. FISCH zou daarin een rol kunnen opnemen. Nu is er ook een stuk financiering vanuit de sector zelf en een stuk vanuit de overheid. Zo zou het kunnen. Ik denk dat FISCH een aantal goede elementen heeft.

Mijnheer Vanbesien, ik wil dat internationale aspect echt wel als mogelijkheid vastleggen in dat clusterbeleid. Het zou zelfs positief zijn indien we voor een aantal van die projecten bottom-up vanuit bedrijven een beroep zouden kunnen doen op internationale gelden. Dat zou een meerwaarde kunnen zijn.

Ik denk dat ik hiermee heb geantwoord op alle vragen.

Matthias Diependaele (N-VA): We zitten allemaal op dezelfde lijn, dat is overduidelijk.

Mijnheer Vanbesien, er wordt perfect beantwoord aan uw – trouwens zeer terechte – vraag over die internationale samenwerking. Een halfuur geleden heb ik een persbericht ontvangen dat minister-president Bourgeois en Mark Rutte van 5 tot 7 oktober samen naar Georgia, Atlanta, gaan. Het gaat dan wel meer om technologische innovatie, maar die samenwerking is er. Er wordt aan gewerkt. Dat wordt – voor alle duidelijkheid – allemaal georganiseerd door FIT.

De voorzitter: De vraag om uitleg is afgehandeld.

VRAAG OM UITLEG van Andries Gryffroy aan Philippe Muyters, Vlaams minister van Werk, Economie, Innovatie en Sport, over de ondersteuning van ondernemers in Vlaanderen en het preventieproject Screening4You – 3067 (2014-2015)

Voorzitter: de heer Axel Ronse

De voorzitter: De heer Gryffroy heeft het woord.

Andries Gryffroy (N-VA): Screening4You is een preventieproject tegen faillissementen. Ongeveer 1800 bedrijven zijn daarbij aangesloten. Het resultaat is in principe zowel positief als negatief. Het positieve van het resultaat is dat driekwart goed scoort bij die scan. Eén kwart scoorde dus niet goed. Men stelde zelfs vast dat van dat kwart, dus 450 bedrijven, 20 tot 30 een vogel voor de kat waren. Bij 7 op de 10 van die 450 bedrijven – dus toch zo'n 300 – heeft men de onderneming weer op een goed spoor kunnen zetten en de negatieve spiraal kunnen doorbreken.

Welke pijnpunten kwamen naar boven? Mensen die veel in contact staan met ondernemers, zullen dat weten. Ik ben zelf nog ondernemer geweest. Het pijnpunt is vaak niet alleen het onvoldoende kennen van de cijfers. Zeker als je pas start, zoek je een boekhouder die liefst niet te duur is, want dat zijn allemaal maar kosten. Die boekhouder zal misschien ook niet altijd het meest correcte verhaal vertellen. Die moet altijd maar doen wat er wordt gevraagd, namelijk de btw-aangifte doen en de balans neerleggen, maar die boekhouder zal niet proactief – tenzij je daarvoor kunt betalen, maar als kleine ondernemer kun je dat niet – zeggen of je goed dan wel slecht bezig bent.

Een ander aspect is de struisvogelpolitiek van de kleine zelfstandigen die zelf niet altijd willen zien dat ze niet correct bezig zijn. Daarvan stonden rond die periode een aantal mooie getuigenissen in de krant, onder andere dat kartonnagebedrijf dat op den duur zelfs projecten verkocht tegen verlies om geen klanten te verliezen in plaats van dat te weigeren. Ook zijn er kleine zelfstandigen die niet naar de klant durven te bellen om naar hun centen te vragen, uit schrik om die klant te verliezen.

Ik vond de conclusie herkenbaar – als ik het zo mag uitdrukken.

Minister, er is gezegd dat er een nieuwe oproep zou worden gelanceerd. Het faillissementspreventieproject Screening4You is opgestart, maar er komt een

nieuwe oproep, omdat het project maar voor een beperkte periode liep en nu ten einde loopt. Wanneer zal die nieuwe oproep er komen? Zullen de bestaande en de nieuwe oproep naadloos op elkaar aansluiten?

Op welke manier zal men de coaching mogelijk maken tijdens de gehele levenscyclus van de onderneming? Het was blijkbaar ook echt de bedoeling om niet meer enkel te kijken naar faillissementspreventieprojecten. Ik vind dat inderdaad ook geen goede naam. "Ik ben Screening4You en doe aan faillissementspreventie." Heel wat preventie kan al worden gestoken in begeleiding, vooral tijdens de groeifase. Je start alleen, of met man en vrouw, met een bedrijf. Na drie jaar beslis je om dat niet meer vanuit het bureautje naast de slaapkamer of de garage te runnen, maar effectief een ruimte te huren en iemand bij aan te werven. Pas dan begint de katalysator van de kosten. Kloppen de kosten wel met de inkomsten?

Op zich vind ik het goed. Maar hoe ziet u dat concreet in het kader van die volledige levenscyclus? Zal het nog altijd met die gratis scan zijn of niet? Daarover had ik graag wat meer uitleg gekregen.

De voorzitter: Minister Muyters heeft het woord.

Minister Philippe Muyters: Ik heb daarnet al een stuk naar voren gebracht met de conceptnota van 17 juli rond het stimuleren van ondernemerschap. Er zijn drie kerndomeinen. Het eerste is de sensibilisering rond het ondernemerschap, waarvan ook falen een onderdeel moet zijn. Het tweede kerndomein is de begeleiding over de levensfasen. Het derde kerndomein is de netwerking gericht op hoge groeibedrijven.

Voor de dienstverlening rond ondernemingen in moeilijkheden zal er geen aparte faillissementspreventie zijn zoals in 2013 het geval was. In de visienota staat dat we faillissementspreventie deel laten uitmaken van de levenscyclus. Dat lijkt mij effectief een veel betere filosofie. We zullen dat inbedden in de levenscyclus. Qua accent willen we daarmee aangegeven dat we in de conceptnota vooral werken op financiële geletterdheid – cashmanagement, solvabiliteit enzovoort – en dus echt aan preventie doen door hier sterker op in te zetten bij de opstart-begeleiding. Daarom is de inbedding in de levenscyclus ook noodzakelijk.

Wat mij betreft, is dat een belangrijke accentverschuiving ten opzichte van vandaag, waar we eigenlijk meer inzetten op het curatieve dan op het preventieve. Dat wil ik echt veranderen.

Dat wil niet zeggen dat we niets doen rond het curatieve. U hebt namelijk gelijk, dat is ook nodig. Maar daar leggen we een structurele samenwerking vast – ik denk dat dat ooit in deze commissie is gevraagd – met Dyzo, de expert die daarrond al werkt en waarmee we op dezelfde manier zullen werken als de manier waarop we de samenwerking met anderen doen, dit wil zeggen met resultaatverbintenissen waar het kan.

Wat de concrete timing betreft: het Agentschap Ondernemen is bezig met de uitwerking van de oproepen, de levenscyclus en dergelijke. De lancering zal plaatsvinden rond half november. Ik wil graag dat er een soort van cocreatie van komt en dat we met de geïnteresseerden een onderhandelingsprocedure kunnen doorlopen. Dan kunnen we rond april-mei van volgend jaar de uitgewerkte initiatieven uitrollen.

Het is belangrijk om de cocreatie en de onderhandeling te hebben. We zullen niet oproepen tot acties, maar wel naar strategische doelstellingen. Ik lanceer strategische doelstellingen die moeten worden gehaald. Ik zal het anders zeggen: we moeten weten wat we willen, maar ik ga ervan uit dat die partners beter

weten dan wij hoe het moet gebeuren. Ik wil het dus omdraaien en niet zeggen: ik zoek iemand voor actie A en actie B rond de levenscyclus. Ik zal vragen: als we minder faillissementen door een preventieve aanpak willen bereiken – weet ik veel hoe we het juist moeten formuleren, u begrijpt wat ik wil zeggen – wie zal daarvoor een project indienen en wat ga je in dat project doen?

Vandaar dat die cocreatie in het onderhandelingsproces heel belangrijk is. Maar ik laat het dus aan de privépartners over. Zij hebben een bredere expertise dan de overheid. Dat is ook de reden waarom er een eerste voorstel wordt ingediend op basis van die strategische doelstellingen. Vervolgens gaan wij in dialoog met die indieners om te komen tot een concreet programma dat de doelstellingen kan verwezenlijken.

Kort samengevat, er zullen concrete acties komen die leiden tot de ondersteuning van onze ondernemingen zoals gedefinieerd in de doelstellingen van de begeleiding over de hele levensfase. Welke acties en instrumenten daar het meest geschikt voor zijn, laat ik over aan de input van het werkveld.

De voorzitter: De heer Gryffroy heeft het woord.

Andries Gryffroy (N-VA): Ik veronderstel dat het project Screening4You blijft doorlopen tot april-mei 2016, tot het nieuwe project er is.

Tot op vandaag focuste de overheid vooral op start en stop. Starters werden zwaar ondersteund door allerlei mogelijke modaliteiten. Voor wie stopte was er de mogelijkheid van het faillissementspreventieproject, maar de groeifase daartussen werd onvoldoende benaderd. Het is juist in die fase dat het nogal eens fout loopt omdat de groei verkeerd wordt aangepakt.

Ik ben het met u eens dat u niet zegt wat zij moeten doen. Een aantal zaken kunnen echter wel worden opgenomen. Voor ik hier parlements lid was, zat ik in een aantal kmo-adviesraden. Het ging om kleine kmo's die op een bepaald moment advies vroegen van externen via die adviesraden over alle mogelijke onderwerpen. Er werd twee- tot driemaal per jaar gedurende twee uren over die onderwerpen gediscussieerd. Voor die mensen was het verhelderend om op een totaal andere manier input te krijgen.

Minister, u zegt dat u de uitwerking overlaat aan de partners zelf. Ik hoef u dan ook niet te vragen wat u daarvan vindt. Wel zou ik een graag een antwoord krijgen op de vraag of de screening voor u doorloopt tot de volgende van start kan gaan.

De voorzitter: Mevrouw Turan heeft het woord.

Güler Turan (sp.a): Minister, ik ga akkoord met een andere benadering, met name de levenscyclusbenadering van bedrijven.

Mijnheer Gryffroy, er was tijdens de vorige legislatuur inderdaad veel aandacht voor starters en ondersteuning van het ondernemerschap. We moeten daar verder op blijven inzetten. U zegt dat er ook veel aandacht was voor stoppers. Daar was echter geen aandacht voor. Stoppen moet uit de taboesfeer worden gehaald. Groeiers en mensen die bepaalde cruciale beslissingen moeten nemen, moeten worden ondersteund om falen te voorkomen, daar ben ik het helemaal mee eens. Ik ben er echter van overtuigd dat wij tijdens de vorige legislatuur niet voldoende aandacht hebben gehad voor het stoppen. Stoppen is een keuze, moeten stoppen is dat niet. Ik hoop dat dit uit de taboesfeer zal worden gehaald door die levenscyclusbenadering. Ik weet dat u dat ook heel belangrijk vindt.

De uitwerking van die cyclus wordt overgelaten aan de calls. Ik vind het goed dat u daar een co-creatie voor ogen hebt. Bedoelt u daarmee dat een deel nog bij het

Agentschap Ondernemen zal blijven? Het lijkt me heel belangrijk dat er bottom-up een aantal voorstellen worden gedaan. Misschien is het geen slecht idee om die acties op zich niet zelf te bepalen. We moeten er echter wel over waken dat u als dienstverlenende overheid die de regisseursrol aan het Agentschap Ondernemen wilt geven, kort op de bal speelt. Die opvolging moet vaker dan jaarlijks gebeuren. Verder moeten we er bij de screening over waken dat de usual suspects zich daar niet op inschrijven. De kwaliteit is niet altijd even goed bij tendering en uitbesteding. Wanneer we een win-winsituatie kunnen creëren, kan dat overwogen worden maar we moeten wel voor zorgen voor kwaliteit.

Wat het doelgroepenbeleid van de VDAB betreft, hoor ik van het middenveld en van betrokken werknemers en werkzoekenden signalen waaruit blijkt dat bijvoorbeeld een werkzoekende bij een tender moet gaan zitten, dat een hoog-opgeleide werkzoekende in dezelfde groep wordt geplaatst als laaggeschoolden. In plaats van positieve zaken te realiseren, krijgt men op die manier een negatieve weerklank bij die werkzoekenden. Ik heb het over een individueel dossier dat bij mij is terechtgekomen en dat ik nog verder moet onderzoeken.

Ik wil u vragen om alles op alles te zetten. Het is een nieuwe benadering die ik zeker een kans wil geven. Ik heb echter veel bedenkingen en wil u dan ook vragen om waakzaam te zijn. Misschien is het ook geen slecht idee om na te gaan in welke mate de tenders die inschrijven, een combinatie kunnen zijn van werkgeversorganisaties en werknemersorganisaties.

De voorzitter: Minister Muyters heeft het woord.

Minister Philippe Muyters: Het contract van Screening4You loopt tot eind dit jaar. Ik zal nagaan welke overgangsmaatregelen we kunnen treffen. We zullen ervoor zorgen dat er geen gat valt, maar we moeten nog nagaan op welke manier we dat kunnen doen. Screening4You kan zich verder inschrijven om dat net als de anderen mee te doen.

Mevrouw Turan, de VDAB heeft die rol van regisseur steeds meer op de manier ingevuld. Mijn filosofie is en blijft de cocreatie omdat alles afgedekt moet zijn. Het is mogelijk dat bepaalde aspecten worden ingevuld en andere niet. Ik zal niet van elke private partner het hele veld vragen. U geeft het voorbeeld van netwerking tussen bedrijven. Ik kan me inbeelden dat een bepaalde organisatie iets wil aanbieden maar iets anders niet. Cocreatie moet ertoe leiden dat het geheel wordt afgedekt. Ik daag de privésector en de organisaties uit om met iets innovatiefs op de proppen te komen. Het is bijna innovatief aanbesteden, het gaat althans die richting uit. Als wij telkens beslissen wat er nodig is en wat er moet gebeuren, dan krijgen we te weinig input van diegenen die met hun laarzen in de klei staan.

Ik hanteer daarbij twee principes: vertrouwen en financiering op basis van resultaten.

De voorzitter: De heer Gryffroy heeft het woord.

Andries Gryffroy (N-VA): Minister, ik ben blij dat u wilt voorzien in overgangsmaatregelen. Ik ondersteun ook het principe van de cocreatie.

Mevrouw Turan, de overheid maakt KB's maar mag toch niet te betuttelend optreden. In die KB's moeten doelstellingen staan maar de uitwerking daarvan gebeurt door de private partners zelf.

Ik kan me best inbeelden dat, als men bijvoorbeeld als bakker begint, en na twee, drie, vier jaar tot de vaststelling komt dat men hele dagen keihard werkt, maar op het einde van het jaar niets overhoudt, en als men dan bij mensen terecht komt, wie dat ook moge wezen, dat die bakker, die die drempel over

moet, die die stap moet zetten, er geen enkel belang bij heeft daar tegenover een geijkte ambtenaar te komen staan. Dat is het wellicht het beste dat hij kan praten met een collega-bakker of toch op zijn minst iemand die zich kan inleven in de situatie van het bakker-zijn of slager-zijn. Ik denk dat de privésector daar slim in is en dat ook zo zal invullen. Dat is immers de grootste vorm van succes, als mensen voelen dat ze worden begrepen, omdat die man zich kan inleven in de situatie. Ik kan me heel goed inbeelden dat, indien die bakker terechtkomt bij iemand die pas van school komt en de prachtigste diploma's heeft, maar die dan moet gaan praten over problemen die die bakker heeft, dat ongeloofwaardig overkomt en de drempel hoger wordt. Als met andere woorden die KB's worden vastgelegd, dan zal men in de privésector wel gaan zoeken naar de manier waarop men die KB's kan bereiken en invullen op de meest correcte manier.

Ik was nog een vraagje vergeten. Ik denk dat men voor begeleiding voor bijvoorbeeld strategische ondersteuning dan ook zal worden doorverwezen naar de kmo-portefeuille. Het is inderdaad niet de bedoeling dat de diensten die de kmo-portefeuille kan aanbieden, plots daar gaan zitten. Anders krijg je waarschijnlijk interne concurrentie.

De voorzitter: De vraag om uitleg is afgehandeld.

VRAAG OM UITLEG van Grete Remen aan Philippe Muyters, Vlaams minister van Werk, Economie, Innovatie en Sport, over de communicatiestrategie van het Vlaamse kmo-beleid – 3068 (2014-2015)

Voorzitter: de heer Axel Ronse

De voorzitter: Mevrouw Remen heeft het woord.

Grete Remen (N-VA): Voorzitter, minister, geachte leden, uit een doorlichting van Screening4You bij 1808 ondernemingen is gebleken dat meer dan een kwart van onze Vlaamse kmo's kampt met ernstige moeilijkheden en zonder ingrepen failliet dreigt te gaan. Ze worstelen allemaal met dezelfde problemen: een gebrek aan kennis over de bestaande steunmaatregelen en subsidies, te weinig parate financiële kennis, een te beperkt debiteurenbeheer, een gebrek aan langetermijnvisie en geschikte medewerkers en de angst om te groeien. Vaak blijkt dat enkele eenvoudige ingrepen meteen al een aanzienlijk positief effect kunnen hebben.

De Vlaamse Regering verbond zich in het regeerakkoord tot de oprichting van het Agentschap Innoveren en Ondernemen (AIO) als draaischijf voor innovatie en het stimuleren van ondernemerschap in Vlaanderen. We zagen ook al het voorstel tot hervorming van de kmo-portefeuille, meteen een voorbeeld van hoe een maatregel eenvoudiger, transparanter en meer laagdrempelig kan zijn voor de kmo's en voor de groeibedrijven. Er is echter nog wat werk aan de winkel wat de communicatie over die aangereikte maatregelen aan de kmo's betreft, teneinde die goed te informeren. Bovendien werd een paar maanden geleden ook het kmo-plan in het leven geroepen door de Federale Regering. Daarin worden concrete maatregelen aangekondigd om het leven van de kmo te vereenvoudigen. Daarbij werd gesteld dat een kwart van die actiepunten zou worden gerealiseerd tegen het einde van dit jaar. Het betreft maatregelen met betrekking tot financiering, faillissement- en herkansingsbeleid, administratieve vereenvoudiging en internationalisering van onze kmo's: allemaal maatregelen met sterke regionale raakvlakken.

Minister, in welke mate wordt er een gericht communicatieplan uitgetekend wat het nieuwe pakket van maatregelen binnen het kmo-beleid betreft? Zijn Vlaamse maatregelen met betrekking tot administratieve vereenvoudiging, internationalisering en faillissementspreventie afgetoetst met het federale beleid, zodat de

efficiëntie ervan gegarandeerd is en er niet nog een groter kluwen aan maatregelen ontstaat voor die kleine en middelgrote ondernemingen?

De voorzitter: Minister Muyters heeft het woord.

Minister Philippe Muyters: Ik kan vrij kort zijn, maar ik denk dat het toch een goed antwoord zal zijn. Wat de nieuwe maatregelen betreft, zoals de kmo-portefeuille en de kmo-groeisubsidie, moeten we natuurlijk even wachten op een definitieve goedkeuring. Zoals ik daarstraks heb gezegd, is dit in juli principieel door de Vlaamse Regering goedgekeurd. Dan zijn er de adviesraden. Daarna bekijken we of we de conceptnota's moeten aanpassen. Als die zijn aangepast, gaat dat terug naar de Vlaamse Regering, en dan naar de Raad van State. Dan zullen we zien of we dit moeten aanpassen op basis van het advies van de Raad van State, en dan hebben we een besluit. Ik zou het zonde vinden om uitgebreid te beginnen communiceren. Voor de kmo-portefeuille gaan we er immers van uit dat we werkelijk in april 2016 van start kunnen gaan. Nu zouden we dan aan de kmo's zeggen dat we dat in april 2016 gaan veranderen. Je moet je timing daar dus ook wat op afstemmen.

Ook, stel dat de Raad van State zegt dat dit of dat niet mag, dan moeten we dat veranderen en hebben we slecht gecommuniceerd. Na een definitieve goedkeuring door de Vlaamse Regering zullen we echter uiteraard daarover communiceren. We zullen dat doen via mails aan dienstverleners en klanten, via de website van het agentschap, via de nieuwsbrieven, via de sociale media en zeker ook op events. Zo is 23 november de Dag van de kmo-portefeuille. Daar zullen we uiteraard ten volle de nieuwe kmo-portefeuille en de kmo-groeisubsidies gaan toelichten.

We hebben het daarnet nog gehad over heel dat pakket inzake ondernemerschapsbevordering, met de drie lijnen, de faillissementen, de aspecten die de heer Gryffroy naar voren heeft gebracht. Ook daarover zullen we communiceren ten behoeve van de ondernemers, wanneer de acties op het veld echt voelbaar zullen zijn. Dat zal tegen de zomer van 2016 zijn. Er is de oproep in november. Er zijn de onderhandelingen waarover ik het daarnet had. In april-mei wordt er begonnen. Tegen dan starten we dan ook echt met die communicatie.

Uiteraard kunnen we samen daarmee ook communiceren over dat ene loket, het Agentschap Innoveren en Ondernemen. Het lijkt me dat dit een sterke boodschap kan zijn, want we hebben dan toch echt sterk vereenvoudigd.

Wat het structureel overleg betreft, moet ik u het volgende zeggen. De kmo-portefeuille bestond. Ik vereenvoudig die. Wat we doen met de groeisubsidie, dat zijn eigenlijk ook vier bestaande subsidies die we sterk vereenvoudigd in het veld zetten. De faillissementspreventie heb ik daarstraks uitgelegd, net als heel de ondernemerschapsbevordering. Het gaat over louter regionale bevoegdheden. We vereenvoudigen sterk de maatregelen die bestaan. Men zou die dan nieuw kunnen noemen, maar eigenlijk gaat het over het sterk vereenvoudigen van het bestaande. Daarom heb ik daar tot nu toe geen contact over gehad. Het is mijn bevoegdheid. Als het over mijn bevoegdheid gaat, dan voel ik me niet geroepen om met de federale collega in contact te treden. Ik veronderstel dat, als minister Borsus een aantal zaken heeft die zich veeleer op ons terrein bevinden, hij mij dan contacteert. Ik heb hem gezien bij de uitstap met de koning in het kader van duaal leren en werken. We hebben het er kort even over gehad. Dat is iemand die het zeker goed bedoelt. Ik ga ervan uit dat hij met mij contact opneemt als hij dingen wil doen die zich op mijn terrein bevinden.

De voorzitter: Mevrouw Remen heeft het woord.

Grete Remen (N-VA): Minister, ik dank u voor uw antwoord. Dat raakvlak tussen het federale en het Vlaamse is natuurlijk wel wat verwarrend voor onze

kmo's. Ik kom daar nog eens op terug. Jullie zitten in elkaars vaarwater, en het is te hopen dat daar duidelijk over wordt gecommuniceerd ten behoeve van de kmo's. Dat zijn puur Vlaamse maatregelen. Die veertig actiepunten bevatten heel wat Vlaamse maatregelen. Ik hoop dat daar goed over wordt gecommuniceerd, met minister Borsus, in het belang van de kmo's.

Ik wil het nog even hebben over onze Limburgse kmo's. De situatie is daar immers moeilijker, met het Forddebacle. Er zijn 78.000 Limburgse kmo's. Slechts 12 procent daarvan heeft de kmo-portefeuille aangevraagd. Wel heeft 10 procent de subsidie gekregen. Dat is dus al een zeer goede zaak, maar dat zijn toch bitter weinig kleine en middelgrote ondernemingen. In vergelijking met de andere Vlaamse provincies is dat aantal toch wel heel miniem. Daar wil ik toch extra de aandacht op vestigen. Zeker die Limburgse kmo's zouden daar toegankelijker gebruik van moeten kunnen maken. Ik weet dat het een hele administratieve rompslomp is voor die kleine ondernemingen, maar ik weet dat u daar positief mee bezig bent, ook zeker met die vereenvoudiging.

De voorzitter: Mevrouw Turan heeft het woord.

Güler Turan (sp-a): Mevrouw Remen, ik dank u ook voor de aanzet die u geeft. Dat is inderdaad ook een pijnpunt, dat ik al een hele tijd blijf aanhalen: de kleinere ondernemingen kunnen te weinig gebruik maken van de diverse mogelijkheden die worden geboden. Onze bevoegdheidsverdeling tussen Vlaanderen en het federale niveau maakt het er inderdaad niet gemakkelijker op voor die kleinere ondernemingen. Als je probeert iets op te zoeken via Google, dan kom je sowieso bij het ene of het andere terecht.

Minister, u zegt dat er een conceptnota is. Dat moet nog worden goedgekeurd. Dat gaat eventueel naar de Raad van State. Dat ging over die ondernemerschapssensibilisatie.

Maar is dat ook zo voor wat betreft de kmo-portefeuille en de kmo-groeisubsidies? U zegt dat u dat op de kmo-dag op 23 november gaat toelichten. Ik heb het niet begrepen. Wil dat dan zeggen dat we vanaf januari starten met de nieuwe ... *(Opmerkingen van minister Philippe Muyters)*

Dus pas in april. Maar u gaat het op 23 november al toelichten. *(Opmerkingen van minister Philippe Muyters)*

Dus wat betreft de kmo-portefeuille en de groeisubsidie, zal dat al ongeveer vanaf 23 november gereed zijn.

Ik wil de vraag van collega Remen bijsturen en versterken. Het is verwarrend. Er zijn nu de veertig acties vanuit het federale niveau gekomen. U zegt dat als het over uw domeinen gaat, u verwacht dat men u belt. Dan stel ik me de vraag hoe het komt dat de Federale Regering dat dan wel heeft goedgekeurd. Uw collega's zitten daar ook in. Die hadden perfect kunnen zeggen dat men daar vanaf moest blijven, want dat het Vlaams is. Dat is niet gebeurd. Bij die veertig actiepunten zijn verschillende zaken waar ook onze Vlaamse kmo's nu gebruik van kunnen maken. Dat zijn mogelijkheden. Acht u het dan ook niet nodig om in uw sensibiliserings- of informatiefolders en -momenten dat ook mee te geven aan de kmo's? Los van de interne concurrentie, moet je op dit ogenblik kijken naar het maximaal informeren, stimuleren en betrekken van uw eigen Vlaamse kmo's. Minister, bent u daartoe bereid?

De voorzitter: Minister Muyters heeft het woord.

Minister Philippe Muyters: Dat is wat collega Remen ook naar voren brengt. We hebben nog een aantal agendapunten met federaal collega Borsus op te

nemen. We zullen dit erbij zetten. Dat is een antwoord op uw vraag. Wat ik echt niet wil, is dat men federaal de kans krijgt om te zeggen wat wij moeten doen. Het blijft mijn bevoegdheid. Maar in de communicatie naar de kmo's moeten we zien dat dat op elkaar aansluit. Dat wil ik graag bekijken met de collega. Het gaat dus niet over het inhoudelijke van wat wij moeten doen, maar wel naar het gemakkelijk maken voor de kmo.

De voorzitter: Mevrouw Remen heeft het woord.

Grete Remen (N-VA): Er is ook gezegd dat een vierde van die actiepunten op het einde van het jaar gerealiseerd zou zijn. Welke actiepunten dat zijn, weten we niet. Dan moet er een goede afstemming zijn met uw kabinet voor die realisatie.

De voorzitter: De vraag om uitleg is afgehandeld.